

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felfős szerkesztő: Kiadja:
VÉSEI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8. vidéken 10 fillér.

„Másfelől.”

Budapest, július 27.

(K.) Másfelől: — ez kalmár fordulat. Az vezetni be ilyen szóval mondatát, aki előbb ellovagolta magát a dicséretben vagy a gáncsban s mivel már megbánta pazarlását, lealkuszik valamit a saját szavaiból. Ilyenkor mondja: másfelől. Azt mondhatja például valaki: a bécsi Pol. Korr. budapesti levelezője okos és jól informált ember, de másfelől... S itt aztán lealkuszik valamit a már kimondott dicséretből. Pedig ez csöppet sem nobilis dolog. Ne tessék magát ellovagolni, akkor aztán nem szorul a másfelőltre — mondhatná sértődve a Pol. Korr. budapesti levelezője. Sajnos azonban, mi jutottunk abba a kényes helyzetbe, hogy így beszéljünk a tisztelt levelező urhoz. A tegnapi napon ugyanis olyan levelét sokszorosította a bécsi könyvnyomatos, mely hemzseg a kalmár fordulatoktól, telistele van a „másfelől” és „de” ezavakkal. Azt mondja, hogy még messze vagyunk az új választásoktól, de másfelől a dolog természeténél fogva az országgyűlés utolsó ülészaka alatt az új választások gondolata fogja leginkább foglalkoztatni a politikusokat. Majd azt mondja tovább, hogy elévülhetetlen érdeme Széll Kálmánnak a kuriai bíraskodás megteremtése, de másfelől ez a csudaszép törvény olyan helyzetet teremtett, melyben a személyes érintkezésnek kell pótolnia a választók befolyásolásának minden más módját. És mondja végül, ha egy kicsit ravaszabb formában is: a presszió és erőszak háttérbe szorul, de másfelől keresni lehet a bensőbb érintkezést a választókkal. S így tovább.

A többször megnevezett bécsi könyvnyomatos

tosról azt tartják, hogy félhivatalos szócsöve a magyar kormány. Igaz-e vagy sem, az más strófába tartozik. De hogy ez a tegnapi levél nem felelhet meg a magyar kormány intenciójának, az ezer és egy okból világos. Azok a mellékmondatok, melyeket másfelőllel vezet be a közlemény, inszINUÁCIÓKKAL telvék, aminőkkel a kormány önmagát nem illetné. Inkább még védekeznek ellenük. Vagy mondhatja-e a kormány, hogy egész ülészakon keresztül az új választások gondolatával akar foglalkozni? Hogy ez fogja dominálni a politikuskok egész gondolkodását? Nem. A kormány erre az ülészakra munkát készít elő, dolgozni és dolgoztatni akar, egész ülészakot pedig bizonyára nem szándékozik az új választásokra való gondolkodással elherdálni. Az ő ideje drágább. A politikuskok ebben az ülészakban törvényalkotásokkal és egyéb szükséges munkával fognak foglalkozni. Az új választásokra pedig egész esztendőn keresztül csak azok fognak gondolni, akiknek mind az öt esztendőn keresztül sincsen egyéb gondolatuk, mint a választás. Vagy mondhatná, jobban mondva, irathatná-e magáról a kormány, hogy büszke a kuriai bíraskodás behozatalára, melyivel a tiszta választásokat biztosította, ha a mellékmondatban azt a bűnbánó vallomást akarná tenni, hogy sajnálja azt, amire büszke és fél attól, amit gyógyító szernek kontemplált? A Széll-kormány kétségtelenül tudja, hogy jussa van a nemzet hájára és elismerésére a kuriai bíraskodás behozataláért, de éppen azért tiltakoznék is minden olyan inszINUÁCIÓ ellen, mintha megbánta volna, amit cselekedett. Elévülhetlen érdeme Széll Kálmánnak — mondja a bécsi lap budapesti levelezője. Igaz. De semmi másfelől! Tiszta választások

lesznek, ahogy Széll Kálmán a nemzet többségével együttérezve óhajtolta, de semmi másfelől! A presszió és az erőszak háttérbe szorul, sőt — bocsánat, ha még a főmondatban is korrigálunk — még a háttérben sem szabad maradnia presszióknak és erőszaknak. Egyszerűen meg kell szűnnie a törvény betűje és szelleme szerint. De semmi másfelől!

S az a bécsi közlés, mely félhivatalos színezetével megtéveszthetné az országot, mégis teli van kalmár fordulatokkal, meg van spekelve csuf inszINUÁCIÓKKAL. Ami benne dicséret, az nem kellett Széll Kálmánnak; ami benne inszINUÁCIÓ, azt vissza is kell utasítania. De ha van a szerencsétlen fogalmazásban valami, ami üzenet akar lenni a szabadelpárt címére, még az is fölösleges. Mert hogy a képviselő keresse a bensőbb érintkezést választóival, az figyelmeztetésnek meglehetősen későn jönne. Aki négy esztendőig elhanyagolta kerületét, mintha nevéstégesen is átlászó dolgot művelne, ha most a tizenkettedik órában egyszerre olvadozni próbálna, mint a vaj. Aki pedig mindenkortudta a kötelességét, az ugyan mosolyoghat ennek a kései figyelmeztetésnek. Vagy nem is a képviselőket félti a közlés, hanem a szabadelvűséget? Hát akkor ez a legcsunyább inszINUÁCIÓJA. A szabadelvűség nem szorult rá, hogy tűzpróbát álljon ki. A szabadelvűség nem szorult az ő katonáinak védelmére, hanem éppen ő védi a katonáit. A szabadelpárt nem azért nagy, mert akiket a nemzet választott, véletlenül a szabadelvűséget akarják támogatni; nagy azért, mert a nemzet többsége csak olyan férfiakra bizza képviselőit, akiknek szabadelvű gondolkodásában megbízik. A szabadelvűség nem cégér, amit

TÁRCA.

A király házasodik.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Latszó Andor.

Belgrád, július 27.

Mark Twainnek van egy híres regénye: Koldus és királyfi, aligha van, aki nem olvasta. VIII. Henrik király fia Edward a hőse és egy koldusgyerek, aki tévedésből néhány hétig bitrolta helyette Anglia trónját. Az igazi királyfi az egész kötetet át kétségbeesetten bolyong London utcáin, fázik, koplal és vágyakozik vissza a palotába, a koldusgyerek pedig boldog és megkönynyebülten sóhajt fel, mikor visszakapja régi rongyait és mehet ki a palotából a miniszterek, a nagyurak, a diplomaták közül az utcára, a szegénységbe, ahol tehet-vehet tetszése szerint. A serdülő ifjuság lojális oktatója azt a morált vonta le a Mark Twain regényéből, hogy ime Edward király megösmerte a népet, megösmerte az utcát, a lebujokat, a nélkülözést, megösmerte a nyomort egész pöröségben. És Edward királyból jóságos, elnéző, igazságos uralkodó lett, mert kívül a palotán megtanult érezni, gondolkozni, megbocsájtani!...

Isten tudja, hány iskolás gyerek között, nem hiszem, hogy csak egy is akad olyan, akinek az a szépen kikészített morál a szívéig hatolt volna. Naiv megkönynyebüléssel járja le minden serdülő ifju Edward király regényét, együtt örül a koldus gyerekkel, aki megszabadult az aranyos kalitkából és azt hiszem, mindahány sajnálja — a királyt.

Nagy dolog az, mikor a gyerek-ember megtanulja a királyt sajnálni. Nem azért, mert bal szerencse érte, nem azért, mert el van tiltva egy

s más gyönyörűségtől, amelyet közönséges halandó marokszáma szakgat, hanem tisztán és egyedül csak azért, mert király. A legjámorabb gyereklélekre is jobban hat a történelem, mint a hit; mert a király földön jár. Néptömeg várja, éljen kíséri, vágató lovasrendőrök jelzik az érkezését. Először Mark Twain tanított meg a királyt sajnálni, másodsor Sándor király.

Két napja sebzí a talpamat a belgrádi utcák rettenetes kövezete, két napja egyébbel se törődöm, mint Sándor király dolgaival, csak azt keresem, mit tett, mit nem tett, kivel beszélt, hol volt, hol van, hova megy. Két napja nem beszéltem csak olyan emberekkel, akiknek valamelyes közük van hozzá. Beszéltem az ellenségeivel, akik szeretik; beszéltem a barátaival, akik ellenségek. Láttam sirni egy komoly, nagygeszű politikust, láttam toporzékolni öreg generalisokat, láttam bornirt arcu, roskatag, aggodalmas parasztokat kiözönlöni a vasúthoz, varni a király atyját; és láttam újdonsült minisztereket ragyogó arccal feszegetni a rég áhitott, kényelmes karosszékben.

Jártam fülledt, szomorú szobákban, vágni lehetett volna a szivarfüstöt bennük, könnybe lábadt a szemem, aig hogy leültettek; de a bentülök észre sem vették, mert heves vita közben maguk füstölték be ideges ajkkal, és az, amiről vitatkoztak, nyomasztóbban nehezedett rájuk, mint a füstös szoba fojtó levegője. És öt perccel később miniszteri szobában, hivatalos helyiségekben azzal bucsuztattak:

— Hála Isten, rendben van minden, mindenki boldog, mindenki elégedett.

Még a fülemből esengett Nikolajevics Szevtomir elkeseredett kifakadása, a kereskedők sópánkodása, egy-két katonatiszt majdnem hitszegő nyilatkozata, mikor a miniszterőt azt kellett hallanom, hogy estére az egész kabinet átmegeg a konakba, jelenteni a királynak, hogy — minden esendes.

És megtanultam megint sajnálni egy királyt. És elfogott engem is a koldusgyerek vágya: kijutni mindenáron, kijutni minél előbb miniszterek, nagy urak, diplomaták közül. Pedig csak mint közömbös szemlélő, pedig csak kívülről néztem a palota életét, akarva sem léphettem be aranyrácsos kapuján. Két napja látom csak azt, amit Sándor király huszonnyéve éme nem lát. Mert ő benn van, én pedig künn. Mert a szuronyos katonák nem arra ügyelnek, hogy én valahogyan belül ne kerüljek. Azért vannak ott, hogy a király ki ne jöjjön. Rabot őriznek. Az, aki odabenn ül, még sohasem látott szabad természetet, a bejárók elhittették vele, hogy a fű kék és az égbolt rózsaszínű, ha kijönne, meglátná rögtön, hogy rászedték. Ő csak azt látja, hogy minden ember köszönti. És a miniszterek azt mondják, hogy minden ember boldog. Én huszonnyéve esztendeje élek idekűnn, de ha ezt a két napot benn töltöm a konakban, most én is esküszöm, hogy boldogság ül minden arcon.

Sándor király azt hiszi, hogy a pázsit hupikék.

Szegény Sándor király.

Mikor a király színe elé citálta Belgrád tisztikarát, telovalta nekik a hűségű esküt, ne-hogy elfelejtsék és komor, szigorú beszéde után elbocsájtotta őket, a sajtóiroda azt hirdette, hogy a tisztek gratulálni jártak a kastélyban. Mikor husz előkelő belgrádi hölgy könyörögni ment a királyhoz és összetett kézzel kérte, mondjon le erről a házasságról, akkor a sajtóiroda szerint a belgrádi nők szerencsekívánataikat vitték a palotába. És amikor a kereskedők olyan kegyetlen igazságokat vágtak a király szeme közé, hogy a faképnél hagyta őket, akkor a sajtóiroda szerint megint csak gratulálók jártak a kastélyban. Aki nem nem ott ögeyel közvetlenül a konak előtt, ahol azt is meghalja, mit beszél az utca, hanem csak néhány mérföldnyire Belgrádtól a hivatalos

utólag festet magának a megválasztott párt, hanem az a vár, mely legdrágább a nemzetnek s azért legtöbb katonát is küld a védelmére. Az pedig csuf inszINUÁCIÓ, ha valaki azt akarja elhíttetni, hogy a kuriai bíraskodás és a tiszta választás után megváltozik ez a helyzet. Oh nem. A presszió és az erőszak nem a szabadelvűségnek kellett, hanem a hatalomnak, mely azelőtt nem szabadelvű férfiakat, hanem aláztos és föltétlenül engedelmes urakat akart csak maga körül látni. Ha tiszta választások lesznek: nem a szabadelvűek száma fog meg, csak az aláztosoké. Az pedig csak hasznára lesz a szabadelvűségnek s nem árthat a hatalomnak. Nem árthat azért, mert ez a hatalom nem akar most egyebet, mint amit a nemzet szabadelvű haladása követel s így nincs is szüksége aláztos szolgákra, hanem szabadelvű férfira.

De ha kell még valami, ami a bécsi könyvomatosságot közlését privát okoskodássá devalválja: hát ott van a néppárt példájára való hivatkozás. Ha a magyar kormány a néppárt szervezetét mintának akarná feltüntetni: akkor nem kiáltaná ki azokat, akiket nem illet, hanem fordulna önmagához, aki tehet valamit a szervezést illetőleg. Akkor a kormány nem beszélne, hanem cselekednék. Szervezné ő is az irodáját, a fiókirodáit s a vándorgyűléseit. Mint a néppárt. A kormány ezt megtehetné, ha olyan követendő példának látná a néppárt mozgólódását. De nem teszi. A kormány törvényeket készít elő és kétségtelenül úgy van meggyőződve, hogy egy csöndes törvény többet ér száz hangos népgyűlésnél. Törvényeket csinál és nem népgyűléseket. A munkától nem ér rá, hogy gyűlésekkel agitáljon, mint azok, akik meghalának az unalomtól, ha még népgyűléseket se csinálnának. Az alkotásai beszélnek a szabadelvűségért és a népgyűlések se takarhatják el a néppárt meddségét. Meg lehet tehát bízni a magyar nemzet többségének józanságában, hogy amikor se presszió, se erőszak, se megvesztegetés nem fogja zavarni, még sokkal világosabban megmutatja a szabadelvű eszmékhez való ragaszkodását. Hogy a nemzet ilyen világosan és befolyásolatlanul nyilatkozhatik: az a Széll-kormány érdeme. És semmi — másfelől...

jelentéseket olvassa az újságban, az épp úgy nem sejtí az igazságot, mintha a konak terméiben őriznék.

Ha pedig egy újság rációfól a hivatalos jelentésekre, azt elkobozzák. A sajtóirodából külföldi újság mostanság ki nem jut a közönség közé.

Mert ebben az országban minden igyekezet oda irányul, hogy elfojtsák az igazságot. Hazudnak kifelé, befelé. Hazudnak a konakban, ne hogy bent megtudják, mi történik odakünn. És hazudnak kifelé, ne hogy künn megtudják, hogy benn a konakban nem tudnak semmit. Így lett a király huszonnégy esztendő óta hazugság között. És kívül nemcsak azt kívánják tőle, hogy olyan legyen, mint minden más nagykorú fiatal ember, hanem azt akarják, hogy okosabb, előrelátóbb, higgadtabb, megfontoltabb, szigorubb és mindenekfelett igazságosabb legyen maga iránt, mások iránt, minden korabeli legénynél, aki künn jár szabadjára, maga fölül hall, maga szemével lát és az egész föld kerekégén csak egy pirinkó hely van elzárva előle: a konak!...

Hat nap és hat éjszaka nem látott a király ágyát. A miniszterek majd hogy álltakban el nem aludtak, mikor beszéltem velük; a király győzte, hiszen az ő élete boldogsága forgott kockán. Az az, hogy ő úgy hitte.

Mikor először láttam, rendőrökkel elzárt utcában, nyolc huszár között vágatott a fogatán a menyasszonya lakása elé. Mikor belépett a kapun, egy csapásra legördült a házban valamennyi függöny. A király magára maradt a menyasszonyával egy kis polgári lakásban. A szuronyos örök most igazán arra vigyáztak, hogy senki be ne mehessen. Csoda-e, ha a király azt kérdezte ebédközben az adutánsától:

— Hát képzelhet magának nagyobb boldogságot?...

Persze, ha az adutáns őszinte ember, azt kell felelnie:

— Felségednek nem, magamnak igen!

BELFÖLD.

Széll és Horánszky. A *Bud. Tud.* a következő, elég kategorikus áfólatot teszi ma közzé:

A lapok néhány nap óta folyton hirdetik, hogy **Horánszky** Nándor országgyűlési képviselő Rátóton van **Széll** Kálmán miniszterelnöknél és e látogatáshoz a legkülönfélébb kombinációkat fűzik. Mindenekelőtt csak annyi igaz, hogy **Horánszky** Nándor évenként meg szokta látogatni **Széll** Kálmán miniszterelnököt rátóti otthonában; a miniszterelnök reményli, hogy e látogatás ez idén sem marad el; ez ideig azonban — miként a „Budapesti Tudósító” a legbritelebb értesülés alapján állíthatja — **Horánszky** Nándor az idén sem egy napig, sem két napig, sem egyáltalán Rátóton nem volt és így az e látogatáshoz fűzött minden kombináció magától megdőlt.

Az igazságügyminiszter és az ügyvédi nyugdíjintézet. **Felső** Sándor igazságügyminiszter leiratot intézett a budapesti ügyvédi kamarához, melyben szólva az ügyvédek nyugdíjintézetének szükségességéről és fontosságáról, hangsúlyozza, hogy a nyugdíjintézet létesítésének eszméjét nemcsak hogy nem vetette el, de felkarolja és igéri, hogy bensőbb megfontolás tárgyává teszi. Ebből az okból hívta fel most az összes ügyvédi kamarákat részletes jelentéssel véget. A minisztériumban ezt beható tárgyalás alá vetéi és a tárgyalás befejeztével az eredményt tudatni fogja a kamarákkal. Az ügyvédi kar megnyugvással fogadta a miniszter elhatározását s már most köszönetét fejezte ki ügyük partfogásáért.

Széll Kálmán üdvözlése. A **Thuróczy** Vilmos főispán tegnapi jubileuma alkalmából rendezett bankettől **Széll** Kálmán miniszterelnökhez a következő táviratot intézték:

Thuróczy Vilmos főispánnak tíz éves jubileumát varmegvénk egész közönsége a mai napon díszköszövényesen és azt követőleg banketten ünnepelünk meg, a lelkesedés és ragaszkodás igaz érzésével adott kifejezést nagyméltóságod és kormányzata iránti őszinte és legbensőbb bizalmának. Kérem nagyméltóságodat, hogy varmegvénk legjobbainak emez érzelmeit és azokból eredő kívánalmait kegyesen fogadni méltóztassék. *Markhot, alispán.*

A tapolcai mandátum. A **Mócsy** Antal halálával megüresedett tapolcai kerületben a néppárt **Abaffy** Emil os. és kir. kamarást, árva megyei földbirtokost lépteti fel.

Mert igaz, hogy **Masin** Draga nem fiatal. Sőt az is igaz, amit kevésbé hangoztatnak: **Masin** Draga nem szép. Az arca hideg, közömbös, elvirult, azt beszélik, a termete is aránytalan és az eszét sem igen hallottam dicserni.

De hát ki tud ide künnről a királylyal érezni?

Maga mondotta, hogy **Masin** Draga első szerelme volt. Abban az időben szerette meg, mikor az udvari intrikák ide-oda vetették, nem volt ifjusága, mert királyfi, apja-anya, mert **Milán** és **Natalia** gyermeke volt. A hazugság közepette soha barátja nem volt, soha melegség nem környezett; ki tudja, talán egy-két jó szóval kötötte le örökre **Masin** Draga, ki tudja, talán csak egy gyengédebb pillantást vetett rá?

Odafenn éjszakon, a didergő lapok között még ma is tudja mindenki, hogy most négy éve, három hónapja és hat napja meleg, verőfényes délelőtt volt.

És ugyan ki merné biztonsággal állítani, hogy egy fiatal, tizennyolcesztendő hercegnő oldalán több boldogság várt volna **Sándor** királyra? Nagy gyönyörűség élete kelteni, felpatantani a bimbót annak, aki maga már átélte a virágakadás édes korszakát. De két születése óta fálto őrztöt rab, aki soha künn nem járt a szabad mezőn, soha virágot, zöld lombot nem látott, hogy csevegjen egymással tavaszról, szerelemről?

Más huszonnégy éves ember is szerelmes idősebb asszonyba, csak nem akarja elvenni. Csoda-e, ha **Sándor** király elveszti a fejét, mikor először mosolyog rá a boldogság? Csoda-e, ha meg akarja rögzíteni azt, amit más ember csak úgy elhullat utközben?

Sándor király nem lehet válogató, mert neki kevés boldogság jut.

Sándor királyt nem lehet se kinyunyolni, se kinevetni.

Sándor királyt csak sajnálni szabad.

KÜLFÖLD.

Sándor király házassága.

Budapest, július 27.

Szerbia megér egy gratulációt — mondotta tegnap egy szerb poliókus, amikor sz. ba került **II. Miklós** cárnak Belgrádba küldött üdvözlő távirata. Hát bizony, hogy megéri. De vajjon most már olyannak kell-e felfognunk a helyzetet déli szomszédunknál, hogy az orosz kéz ezental szabadon sáfárkodhatik Szerbiában? Bizonyos külső jelek után itélve sokan már orosz egyenruhában látják a dunamenti királyságot. Tény, hogy **Milán** király egészen a háttérbe szorult s minden látszat szerint nem is akar többé Szerbia ügyeibe avatkozni. Pedig **Milán** volt a lelke annak a politikának, amely szoros kapcsolatot akart fönn tartani Ausztria-Magyarország és Szerbia közt. Tény, hogy a ruszofil radikálisok ismét szóhoz jutnak, sőt helyet kaptak az új kormányban is. Pedig ők esküdtek ellenségei **Milán** királynak, aki az osztrák- és magyarbarát politikát képviseli. Tény, hogy **Sándor** király elbocsátotta a hadsereg kötelékéből azokat a főbb tiszteket, akik **Milán**nal együtt a szerb hadsereg nagyrafeljesztésén fáradoztak. Tény, hogy az ifjú király minden európai szuverént mellözve csakis **Miklós** cárral közötti hivatalosan eljegyzését, sőt tanúnak kérte föl.

Ennyi összevágó körülmény, továbbá az orosz lapok diadalujjongása oly színben tünteti fel a belgrádi eseményeket, mintha azok egy ruszofil és Ausztria-Magyarország-ellenes politika csirait rejtenék magukban s mintha **Sándor** király a szerb államhajtó a Dunáról hirtelen a Fekete tenger felé akarná irányítani. A látszat e felfogás mellett szől.

Mégis szeretjük hinni, hogy ez a végzetes fordulat nem fog bekövetkezni. Ha nem bízunk az új szerb kormány politikai érettségében, ám bízunk **Miklós** cár lojalitásában, aki egyezséget kötött **Ferenc József** királylyal a Balkán államaira vonatkozólag, precíz határt állítva egyrészt az orosz, másrészt az osztrák és magyar érdekszférának. Szerbia nem fog a cár kegye kedvéért Ausztria-Magyarország-ellenes politikát követhetni, mert ezt nemcsak monarkiónk akadályozná meg, hanem visszautasítaná a szerződéseket tisztelő cár is. De meg feltehető, hogy bizonyos történeti momentumokat, s jelentékeny baráti szolgálatakat nem feledtet el egészen az ifjú szerb király sem. Az a kéz, amely a szlávnapokon megmentette Szerbiát és az Obrenovicsokat, erős kéz, de baráti kéz is. Szerbiára és az Obrenovicsokra nézve végzetes kockázatás volna e jövőre kéz ellen fellázadni. Azok az elemek pedig, amelyek azt hiszik, hogy most már megkezdhetik a gyűlölet hadjáratát ellenünk, jegyeztesd meg, hogy Ausztria-Magyarország egyetlen tollvonással holdussá teheti országukat, amelylyel eddig csak baráti jóindulatát érezette.

Milán levele fiához.

Belgrád, július 27.

Csírész, a monopoliumok igazgatója, akit **Sándor** király a házassághoz való beleegyezés kinyerése kedvéért **Milán**hoz Karlsbadba küldött, a következő levelet hozta **Sándor** királynak:

Kedves fiam!

A kért beleegyezést a lehetetlen házassághoz én, ki javadat akarom, nem adhatom meg. Meg kellene fontolnod, hogy amit cselekedni akarsz, Szerbia megrontására vezet. Dinasztiánk sok csapáson ment keresztül, de ez lenne a legvégzetesebb. Még ideje, hogy megfontold.

Ha azonban, mint mondd, elhatározásod megmásíthatatlan, akkor nekem nem maradt más hátra, mint hazámért Istenhez imádkozhatni. Azt a kormányt, mely ily könnyelmű lépésed után téged kikergetne az országból, én üdvözlőnem legelőször.

Atyád

Milán

Csirics, ki Sándor királynak adjutánsa volt, ezt a levelet nem is akarta átadni királyának, mert tudta, hogy mihielyt ez a tartalom tudomásra jut a hadseregben, az antonizmus apa és fia között óriási mérvben fog fellépni.

Asszonyklikk.

Belgrád, július 27.

Hivatalos szerb körökben tendenciózus konokmányok nyílvánítják a külföldi sajtóban Sándor király eljegyzésére vonatkozólag terjesztett híreket. Nevezetesen helytelenek a király menyasszonyának a korára vonatkozó adatok. *A király menyasszonya 1867-ben született, tehát most 33 éves.* Masinné soha sem vált el férjétől, sohasem voltak gyermekei. Bizonyára összetévesztették Masin ezredes volt cözinjei követ feleségével. Azzal a híreszteléssel szemben, hogy az eljegyzés országsszerte elégedetlenséget keltett, hivatalos körökben arra utalnak, hogy Sándor király ezernél több szerencsekívánó tavirotot kapott és még most is szakadatlanul kap ilyen tavirotokat. Sok ilyen híresztelés forrását egy Belgrádban ismeretes és gyűlöletes asszonyklikkban és a szenzációhajhászatban kell keresni.

Az orosz curi csak azért értesítették legelőbb Sándor király eljegyzéséről, mert néhai Sándor cár keresztapja volt a királynak, aki illetéknéppen az orthodox-egyház felfogása szerint a mostani cárral is némi rokonságban van. Sándor király ma kilovagolt a banyicai táborba, ahol a csapatok lelkesen üdvözölték.

A historiai minisztertanács.

Belgrád, július 27.

Az a minisztertanács, amely a Gyorgyevics-kabinet lemondásával végződött, nagyon viharos volt. Lefolyásáról csak most tudódta ki a következő részletek:

Sándor király Petrovics Vukaszint, a szabadságon levő Gyorgyevics miniszterelnök állandó helyettesét értesítette, hogy közzelődje van a kabinettel. Petrovics délután öt órára összehívta a miniszteriumot a konakba, hol a király minden hosszabb bevezetés nélkül bejelentette, hogy rövid idő alatt érveszi Masin Dragát. A miniszterek elhalványodtak. Az egyikből ez a felkiáltás tört ki:

— A kedveset!

— Menyasszonyomat, — szölt a király izgatottan.

— Az lehetetlen, felség! *Az a hölgy nem illik a trónra!* — zúgiak a helyekről felugró miniszterek. A király ismételte elhatározását és óhaját fejezte ki, hogy a kormány adja azt tudtul a népnek:

— *Erre köztünk nem akad senki,* — mondta a belügyminiszter, mert mi felséged hü szolgálai és jó tanácsadói vagyunk.

A helyettes miniszterelnök kérésekre fogta a dolgot és összekücsölt kezekel könyörgött a királynak, hogy ne hozza az országot ily óriási zavarba, mert lépésével okvetetlenül szakadást idéz elő.

— *Elhatározásom szent és azon nincs mit változtatni.*

Az egyik miniszter erre igen heves szavakban fakadt ki, hogy a király ezzel a lépésével saját maga rontja le a dinasztia tekintélyét.

— *Az az asszonyt sohasem tiszteljük királynéként.*

— *Erre majd megtanítom önöket,* — mondotta a király.

A koronatanács ezzel véget ért, Petrovics sürgönyözött Gyorgyevicsnek és este nyolc órákor Szerbiának nem volt kormánya. A kormány azonban táviratot küldött Milán királynak, amely egyszerűen csak annyit tartalmazott, hogy jöjjön háza, mert Sándor király veszedelemben forog.

A ülés izgalmait Petrovics Vukaszint, egy hatalmas természetű atléta annyira megviselte, hogy most nagybeteg fekszik a belgrádi szállókertben levő nyaralójában. Orvosai a legrosszabbtól tartanak. A kabinet többi tagjai a külföldre menekültek.

Az orosz politika diadala.

Belgrád, július 27.

Sándor király a Milán exkirály elleni merénylet alkalmával táviratilag visszahívta Gruics Száva tábornokot, Szerbia akkori pétervári követét. Gruics Szávát Belgrádba rendelték, hogy felelősségre vonhassák az elfogott dr. Vesznics Milankóhoz Pétervárról írt levele miatt, melyben a többek közt a következőket írta:

Szerbiában addig nem lesz rend, amíg Milánt az utból el nem tessik, vagy Szerbiából el nem távolítják.

Gruics Száva tábornok nem tett eleget a miniszterelnök rendelkezésének, mert miniszterelnök korában bő tapasztalatokat szerzett, meg amenny is tudta, hogy Belgrádba érkezése után

milyen sors vár rá, hanem egyelőre Pétervárott maradt, noha követségi állásától fölmentették volt. *II. Miklós orosz cár akként adott Gruics tábornok iránti bizalmának kifejezést, hogy visszahívta levelének átnyújtására a Szent Andrásh renddel tüntette ki s az orosz kormány és orosz politikai körök is állandó bizalmukról biztosították.*

Milán főhadparancsnok roppant feldühödött a Gruics tábornok kitüntetésén s renitens magaviseletén, s megfosztotta őt tábornoki rangjától s eddig élvezett tábornoki nyugdíját is megvonta tőle. Gruics azóta Abbáziában tartózkodik családjával.

Tegnap vette az új kormányelnök táviratát, melyben tudatta Gruics Száva tábornokkal, hogy Sándor király az eljegyzése alkalmából általános amnesztiát adott, s a tábornokot a napokban visszahelyezi régi tábornoki rangjába s föltétlen bizalma jeléül újra Pétervárra nevezi ki követnek.

Pétervár, július 27.

A Vjedomoszti ezt írja a legújabb szerbiai eseményekről: Milán tul akart tenni Szent Györgyön és kormányzatával három sárkányt akart megölni, a radikális, a szabadelvű és a haladópartot, az alkotmány helyébe pedig a katonai diktatúrát akarta állítani. Műndez azonban illúzióknak, lehetetlennek és hiábavalónak bizonyult, mert nem vetett számot az államélet reális föltételeivel. Az 1888-iki alkotmányban biztosított törvényes szabadság helyre kell állítani és akkor Szerbia Isten segítségével új életet kezdhet.

A Novaja Vremja azt mondja, hogy olyan jelentéktelen kalandor, mint Milán, hiába kísérel meg a Szambulov-féle regime meghonosítását Szerbiában. Szerbia sokat szenvedett a király gyöngösesége miatt, de azért mégis remélhet jobb napokat, ha az exkirály és exparancsnok, mint expolgár is távol marad Szerbiától.

A Szvjét ezt írja: A szerbiai események azért fontosak, mert az exkirály remélhetőleg nem lép többé Szerbia földjére, amit a nép valóságos entuziaszmussal fogad. Az anyakirálynénak és a menyasszonynak a nép óhajai szerint való működését örömmel fogadják, mert elejét veszi az állam felforgatásának, megmenti a dinasztiát és megold egy látszólag megoldhatatlan kérdést.

A radikálisok.

Belgrád, július 27.

A külföldön tartózkodó szerb radikális-párti vezetőrészek, akik a tavalyi merénylet-pör alkalmával emigráltak, nevezetesen: Gruics Száva tábornok, volt pétervári követ, dr. Vuics Mihály, dr. Milovanovics Milován volt miniszterek táviratilag fejezték ki tegnap szerencsekívánataikat Sándor királynak eljegyzése alkalmából, egyuttal hálas köszönetüket nyilvánították az amnesztiáért. A Genben tartózkodó szerbek szintén gratuláltak Sándor királynak. A gratulálók sorában van Pasiés Nikola is, a radikális párt volt vezére, aki Trieszből küldött üdvözlő tavirotot Sándor királynak.

Trónkövetelő a látóhatáron.

Cattaro, július 27.

Karagyorgyevics Péter herceg, az ismert szerb trónkövetelő, Genből Cattarón át Cetinjébe érkezett. A trónkövetelő nyilván már a mult héten bizalmasan értesült Zimonyból vagy Belgrádból Sándor király terveiről. A herceg megérkeztét a montenegrói hivatalos lap, a *Glaz Crnagorca* az udvari hírek élen adja tudtára az országnak. A herceg elhozta magával két fiát, Györgyöt és Sándort, akiket sógorai, orosz nagyhercegek neveltek eddig Pétervárott. A herceg eddig haragot tartott Nikával, még pedig tizenhárom esztendő óta, a fejedelem azonban a szerbiai események hatása alatt gyorsan kibékült vele. Nikita abban reménykedik, hogy most már erős lesz az orosz befolyás Belgrádban, Oroszország jelöltje pedig az Obrenovicsokat gyűlölő Karagyorgyevics-család, amelynek két legifjabb sarja minden ízében orosz.

A megtizedelt szerb tisztikar.

Belgrád, július 27.

A király tegnap éjjel a legújabb szerzett aggodalmat okozó értesülések alapján *Motics* és *Gyukics* tábornokokat, kiket a hadsereg legképzettebb tisztjeinek tartanak, nyugdíjaztatta. Ennek a három föltüntetett a hadseregből való eltávolítása nemcsak óriási föltűnést és meglepetést, hanem nagyfokú nyugtalanságot is ébresztett. Sándor király érzi, hogy neki saját biztonsága okából el kell távolítani a hadsereg vezető pozícióiból Milán embereit és ezért csupa fiatalabb erővel véteti magát körül. Híre jár, hogy Sándor biztonsága érdekében a legközelebbi órákban újra megesketteti a hadsereget, továbbá a belgrádi helyőrséget állandó konzignációban tartja.

Ma konfiskáltak a *Male Novine* című lapot, mert vezető cikkében megkritizálta az új miniszteriumot és lenyomatta azt a beszédet, amelyet Sándor király a belgrádi helyőrség tisztjeihez intézett.

A megsértett szerb családok.

Belgrád, július 27.

Egy befolyásos szerb politikus a következőket mondotta Szerbia mostani hangulatáról:

Tartanunk kell tőle, hogy Szerbiában ismét felülkerekedik az orosz politika, és az asszonyregime, mert aziránt semmi kétségünk nincs, hogy *Natalia és Draga a legbensőbb egyetértésben vannak egymással.* Igaz, hogy a király nem akar semmiféle párt-politikát, de már az a körülmény, hogy egy radikális miniszter benn van az új kabinetben, mutatja, hogy kénytelen a helyzettel számolni és annak bizonyos koncessziókat tenni. Ezzel pedig nyilvánvalóan konfliktusba került atyjával, ki a radikálisokat személyes ellenségeinek deklarálta. A kaoszban, amelyet a királynak tagadhatatlanul nem szerencsés házassága előidézett, egy szilárd pont van és az a hadsereg. Igaz, hogy a hadsereg legtekintélyesebb tisztjei milánovácok (Milán-pártiak) de a dinasztia iránti törhejen ragaszkodás vezérléi valamennyiököt és Sándor király a hadsereg minden körülmények között bátran számíthat. A hadsereg az Obrenovics-dinasztia ellen nem fog cselekedni. Milán pedig sokkal jobb szerb, semhogy fia ellen bármily tette elragadtassa magát. Nehezitel, duzzog a méltatlan választás miatt, mely atyai érzelmeit és büszkeségét sérti, de Milánt ismerni kell, az ha komoly bajban látná fiát, mindennek ellenére segítségére sietne. Igaz, hogy most haragszik, nagyon haragszik, de ezek a felhők el fognak oszlani.

Sokkal nagyobb baj az, hogy a házasság folytán Szerbia családjainak legelőbbjei meg vannak sértve önértékükben. A király szerelmében nem veszi észre, hogy nem illik azt a hölgyet trónra emelni, kiről sokan, hogy ne mondjam, az egész ország tudja, hogy kegyvel már előbb is elárasszotta.

Ez a hölgy soha se lehet királynői autoritás Szerbiában; amíg az a hölgy lesz a konak urnője, azok a családok, akiknek soraiban büszke asszonyok és leányok vannak, nem fogják a konak küszöbét átlépni. Mert a szerb nép, ha nincs is arisztokráciája, de fogalmi a családii tüzhely tisztaságáról roppant finomak. Náluk tehát egy új társadalmi harc fog megindulni, ez be fogja tetőzni a soha se szunyadó politikai küzdelmet és ember legyen a gáton, aki az így összecsapó nehézségeket le tudja majd küzdeni. Egy dolog bizonyos: A fiatal király, aki eddig mindenkinek rokonszenvét bírta, ezzel a házasságával nem fokozta a maga népszerűségét.

A khinai vérfürdő.

Budapest, július 27.

Khina császára — hogy ki ő, azt ugyan e pereben senki sem tudná megmondani, — Angliát is felkérte, hogy szorgoskodjék a béke és rend helyreállítás körül. Ez immár a negyedik hatalom, amelyet a rejtélyes császár erre a szives szolgálatra felkér. Nyilvánvaló, hogy csak misztifikációról lehet itt szó s azért ezeket a császártavirotokat ma már senki sem veszi komolyan. Főképp nem azért, mert azokban szó sincs a követek sorsáról, noha a tavirotok elküldője most már feltétlenül tudja, hogy a hatalmak minden tárgyalást megelőzőleg először is azt akarják tudni, hogy mi lett a pekingi követekkel.

Több, Khinából érkezett tavirot jelenti, hogy Tiencin elfoglalásakor az európai csapatok mód felett garázdálkodtak, kirabolták a boltokat és kegyelem nélkül kardélre hányták a tiencini khinai polgárokat. Főképp az orosz csapatok joleskedtek ebben a barbár pusztításban. Amilyen esunya és vérlázító az ilyen eljárás, épp annyira érthető. Az európai csapatoknak a széles keleten még ma sincs fővezérik s az egyes osztályok csak általános terv szerint, valójában azonban külön-külön operálnak. Szomorú képe ez a hatalmak egyenlenségének s a jövőben bizonyára keserves gyümölcsöt fog teremni.

(A forradalom színhelyéről.)

London, július 27.

A Timesnak jelentik Sanghaiból: Egy katonai tudósító Tiencinből július 18-ikáról a követ-

kezőket jelenti: A khinai sereg Tiencinnek a szövetséges csapatoktól való bevétele óta Gezang mellett, Tiencintől tíz mérföldnyire északra gyülekezik, ahol állítólag óriás eleségkészlet van. Az orosz és japáni lovasság érintkezik az ellenséggel. A Pej-Ho alacsony vizállása miatt a szövetséges csapatok előrenyomulása esetében a vízszállítás nagyon nehéz lesz.

A *Daily Mail*nek jelentik Sanghaiból július 26-iki kelettel: Belsőültektől újabb megbízható híreket kaptam Pekingből. E szerint az első zavarás június 15-én ütött ki, miközben a székesegyházban istentisztelet volt. Császári csapatok és fölkelők körülvették a székesegyházat és megölték tizenhat hittérítőt és kétszázal több keresztény khinait. A csapatok elfogtak negyven khinai futárt, akiket a követek elküldtek. Ezeket a futárokat borzasztóan kínozták s azután példaadás okáért nyilvánosan kivégezték.

Az orosz-magyar követlégi épülettel és a birodalmi bankot június 22-én pusztították el.

Sanghaiból jelentik a *Daily Express*nek: A viszonyok hatása oly benítő, hogy Sanghaiban az üzlet végképpen pang és a legtöbb kereskedő egészen tönkrement.

A Reuter-ügynökség jelenti Jokohámából: Szóli jelentések szerint a koreai kormány föl szólalt az ellen, hogy orosz szökevények jöttek Vjijebbe, de Oroszország képviselőjének audienciája után megnyugodott a dologban, de azzal a föltétellel, hogy a szökevényeket azonnal Port-Arturba viszik.

A *Times*nek jelentik Hongkongból: Egy olasz hittérítő Del-Hu-Nanból nagyon mozgalmas utazás után ide érkezett. A térítő kénytelen volt magát halottnak tettetni és barátságos indulatú khinaiaktól magát koporsóban vitetni, hogy meggyilkolását elkerülje. Hu-Nan tartományban a püspököt és három papot megölték.

A *Daily Express* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Az angol konzul azt a hírt kapta, hogy Hsiauban, Sanghaitól északra, meggyilkolták két angol hittérítő feleségét.

London, július 27.

A *Daily Telegraph*nak Tokióból azt táviratozzák, hogy odaérkezett jelentések szerint egy japáni különítmény San-hai-kvan mellett partra szállt és nagy győzelmet aratott.

London, július 27.

A *Daily Mail*nek jelentik Sanghaiból: Tien-cin azt a részét, ahol bennszülöttek laknak, a város bevétele után átengedik a foszogatónak. Az állami raktárakból hatszáz tonna ezüstöt, a kereskedésekből tömegtelen selymet, ékszert, drága himzést és aranyat vittek el. Az utat ezerszámra lepték el a részben megesonkított holttestek, amelyek elviselhetetlen büzt árasztottak. A mérszálás iszonyatos volt. Legborzasztóbb volt a vérfürdő az oroszoktól megtámadott városrészekben. Az oroszok senkinek sem kegyelmeztek meg. Mindenkit kiméltlenül, tekintet nélkül arra, vajjon férfi vagy nő, öreg vagy fiatal volt-e, leszurkáltak. Tien-cinben az élelmiszer végtelenül megdrágult. *Kényér egyáltalában nem kapható.*

London, július 27.

A *Daily Mail* képviselőjének az a nézete, hogy a khinai kormánynak az a ajánlata, hogy a követeket kíséret mellett Tien-cinbe kísé szállítami, nem egyelő cselvelésnél, mivel a követek legyilkolásának napja nem ismeretes s így feltehető, hogy a követeket erős kíséret mellett Pekingből elszállították, azonban a *boxerek utközben megtámadták s a kíséret bátor ellenállása dacára a követeket legyilkolták.*

Berlin, július 27.

A külügyi hivatal éppen most kapta meg a csifui német konzul táviratát, amely szerint báró Ketteler volt német követnek a lovas szolgája Csifuba érkezett és azt jelentette, hogy a követek még július 2-ikán életben voltak Pekingben.

Berlin, július 27.

A Wolff-ügynökség jelenti Tiencintől július 24-iki kelettel: Egy idevaló vámhivatalnokhoz ma egy futár érkezett, aki 15-én ment el Pekingből és azt a hírt hozta, hogy Csing hereg katonái Tung tábornok csapataival szemben vereséget szenvedtek. Az idegenek a tilos város közelében lévő északi székesegyházban védekeztek.

Páris, július 28.

Delcassé külügyminiszter a mai minisztertanácsban bejelentette, hogy valamennyi khinai francia konzulnak teljes szabadságot engedett a franciák védelmére való intézkedések megtételére. *Courrajes* tengernagy a többi francia hadihajó Takuba érkezése után megteszi intézkedéseit és a hajókat, amint a szükség kívánja, az egyes khinai kikötőbe küldi. Köszénállomással Maszkat szemeitelt ki, ahova egy köszénállomással szállító gőzöst küldtek.

London, július 27.

Kanton vidéki területeiben izgató hírdetéseket terjesztenek. Az egyik így szól:

— Hogyan volt lehetséges, hogy közülünk a mennyei birodalom hű fiait közül akadtak, akik felvettek a barbár vallást! Tízezer kikeresztelkedett keresztény meg van gyalázva, mert hiszen az európai hatalmak mind seregeket küldtek és még sem tudják megvédeni hitsorsosaikat. Az idegeneket, a barbár csordákat le fogjuk öldösmi, mint a kutyákat, vagy a csirkéket. Mindenkit lázadónak tartunk, aki kikeresztelkedett. Jaj nektek, ti gyűlöletesek, akik nem tarthattok számot arra, hogy embereknek nézessenek titeket!

Róma, július 27.

Jól értesült körökben beszélnek, hogy Pekingben nem menekültek meg az összes követek. Ez a magyarázata annak, hogy a pekingi kormány titkolódik, színel és valótlán jelentéseket küldözget a kormányokhoz s ezért akadályozza meg, hogy a pekingi követek közvetlenül érintkezésbe lépjenek kormányaikkal.

(Macdonald követ levele.)

London, július 27.

Macdonald pekingi követnek e hó 6-án kelt levele, amelyet a *Daily Mail* közöl, ezt mondja egybek között:

A hatóságoktól nem kapunk segítséget. Három követség, köztük az angol, még áll. A város falainak egy részét is megszállta tartjuk. A khinaiak a város felől három hüvelykes ágyúval bombáznak bennünket. Minden nap teljesen megsemmisülhetünk. Lövészeink és eleségünk fogytán van. E miatt már el is pusztulhatunk volna, ha a khinaiak gyávrak nem volnának és ha határozott terv szerint támadnának. Ha nem szorogtatnak bennünket, akkor még két hétig tarthatjuk magunkat, de különben legföllebb négy napig. A fölmentő sereg kevés ellentállásra fog találni.

Macdonald levele végén azt tanácsolja a fölmentő seregnek, hogy vagy a keleti kapun át, vagy a folyón nyomuljanak be a városba. A pekingi idegenek vesztesége július 6-ig 40 halott és 80 sebesült volt.

(Li-Hung-Csang.)

London, július 27.

A *Morning-Post* jelentése szerint Li-Hung-Csang egy-két nappal ezelőtt hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy sir Robert Hart él.

Hongkongból táviratozzák a Reuter-ügynökségnek, hogy egy odaváló ópium-gyártó táviratot kapott, amely szerint Li-Hung-Csang nem mehet tovább Pekingbe, hanem visszatér Kantonba. Azt hiszik, hogy visszautaztában ellátogat Hongkongba.

Berlin, július 27.

Londonból táviratozzák: A sanghai konzulok közül néhányan nem bojkottálják Li-Hung-Csangot. Az amerikai, az orosz, olasz és francia konzulok tárgyalásokba bocsátkoztak vele, sőt az amerikai konzul egyenes utasításokat is kapott Washingtonból. Li-Hung-Csang kijelentette, hogy a pekingi követek biztonságban vannak, a többi európainak sorsáról nem tud semmit, de az amugy is közömbös.

(Az oroszok háboruja.)

Pétervári, július 27.

A vezérkar jelentései szerint angol és dán kábeltársaságok kábelt raknak Taku és Sanghai között.

Mandsuriából jelentik: E hónap 25-én a khinaiak elővédje az ekhoi erődöt megtámadta a mongoliai különítményt, de nagy veszteséggel visszaverték. 20-án, 21-én és 22-én a khinaiak nyugodtan maradtak. Most különítményünk az e hónap 19-iki csatában elesettek oszlásnak indult telemeinek eltakarításával van elfoglalva, amelyeket a khinaiak a csatálatérn hagytak. A mi részünkről három lövész és egy kozák sebesült meg.

Kabarozsokból jelentik 23-diki kelettel: Szaharov tábornok 21-én a kabarozszi különítményével keresztülment Vanlikaszi falun, amely Szugdintól északra 50 versztnyire van. A faraktárakat, amelyeket a gőzhajókra akartak fölrakni, a khinaiak fölgyújtották. Szaharov tábornok az összes khinai őrségeket, amelyekkel előnyomulásában találkozik, fegyvereik átadására kényszeríti. Huszonegyedikén fölgyujtottuk Vanlikant falut annak a megtorlásául, hogy a khinaiak gőzhajókra lövéllözték. Az ott levő őrséget elkergettük, tíz khinai elesett, vagy megsebesült. Nekünk nem volt veszteségünk.

Szibéria és Mongolország határáról érkezett e hónap 22-iki jelentések azt mondják, hogy a határt kozákok és a lakosság őrzi. A minuszinszki és irkucki kerületekben is puskával fegyverezték föl a lakosságot.

Egy moszkvai ügyvéd saját költségén egészségügyi csapatot küld Khinába. A legjobb körökből való sok száz férfi és asszony följániotta szolgálatait. A Vörös Kereszt-egyesület elhatározta, hogy még négyezer irtalmas nővért küld Szibériába és hogy a kirurgusok fizetését jelentékenyen fölemeli, hogy mentül többen szánják el magukat a khinai szolgálatra. Asszonybizottság alakult, mely a sebesülteknek tehereműt készít. Az egyesület az összes főokintezteteket fölszólította, hogy fokozzák munkaképességüket, gyűjtsenek pénzt és készítsenek téli ruhát.

Moszkva, július 27.

Kalaganban, Pekingtől északra 150 mérföldnyire a khinai hatóságok elkoboztak egy tízmillió rubel értékű teaszállítmányt, amelyet orosz kereskedők rendelték meg.

Pétervár, július 27.

Az orosz távirati Ügynökség jelenti: Az Amur-vidéki katonai kerületben egy ötödik kelet-szibériai lövészdandárt alakítanak a 17. lövészegetből és a 3, 8, és 10. kelet-szibériai sorászlóaljából. A csapatokat két-két zászlóaljjal rendelkező három kelet-szibériai ezredből alakítják át, a nevük pedig 18., 19. és 20. kelet-szibériai lövészeget lesz.

Pétervár, július 27.

A khinaiak abbahagyták a mai napon Blagovescsenszk szibériai határváros ostromlását.

(A hatalmak.)

Páris, július 27.

Az idevaló khinai követ a *Sticlé* egyik munkatársa előtt azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a pekingi követészek személyzete sértetlen és hozzá-tette, hogy Pichon francia követnek a válasza csak tizenkilenc nap múlva érkezhetik Delcassé külügyminiszterhez. A hivatalos lap rendeletet tesz közzé, amely megtiltja fegyvereknek és lövészeknek Khinába és a szomszéd országokba való kivitelét.

London, július 27.

A gyakran hivatalosan sugalmazott *Daily Graphic* írja, hogy a szövetséges csapatoknak Pekingbe érkezése után a követendő politikára vonatkozólag nézeteltérések merültek fel.

A *Times* jelenti Tiencintől 21-iki kelettel: A vasut fölött való felügyelet körül támadt viszályt illetőleg azt jelentik, hogy a nézeteltérés csakis a tiencin-beitungi szakaszra vonatkozik. Az ezen a szakaszon tul eső vonalak védelmére nézve Kínder főmérnök megegyezésre jutott a khinai tábornokkal. Ha az egyezményt megszegik, a vonal elpusztítása elkerülhetetlen.

Berlin, július 27.

A keletázsiai gyalogság tegnap elhagyta deubergrig táborát. A keletázsiai lovaseszed tegnap nagy ünneppel vonult ki Potsdamból. A lovaseszed az ünnepi módon díszített utcán át a helyőrségi templomba ment, ahol a polgári hatóságok és katonai küldöttségek várták. A csapat harangzugas közben vonult be a templomba. Keszler udvari hitszónok beszédet intézett a katonákhoz, amelyben a többi között a következőket mondta:

— Készek vagytok-e elbucszni, elutazni, harcolni és ha kell, meghalni? A Khinában meggyilkoltak vére bosszuért kiált. Ti legyetek az a páncélos ökök, amely a gyáva orgyilkosok közé surt. Ujra kiált az észveszede harc Nyugat és Kelet között. Európa népei, óvjátok meg legszentebb javaitokat. Elő a karddal. Komoly napoknak mentek elébe. Menjetek Istennel, harcoljatok Istennel és győzzetek Istennel, amen!

Sanghai, július 27.

Seymour tengernagy ide érkezett. Hír szerint a *Centurion*, *Undaunted* és *Dido* hadihajók Vuszungba érkeztek. Sanghaiban már a következő hadihajók vannak: Az angol *Daphne*, *Alacrity*, *Hart* és *Woodcock*, az amerikai *Castine*, a németalföldi *Holland*, a francia *Surprise* és a japáni *Takao* és *Akai*.

Sídnay, július 27.

Uj-Délwalesből augusztus 7-én 250 tengerész-katona megy Khinába.

Washington, július 27.

A pénzügyminiszter utasította a Cendes-Océán partvidékén lévő vámszedőket, hogy akadályozzák meg a fegyverek kivitelét minden egyes esetben, amikor föltehető, hogy a khinai lázadók fogják használni Amerika rovására.

London, július 27.

A *Daily Graphic* szerint az Unió kormánynak khinabarát hangulatát az angol kormány szivebben veszi, mint a német birodalom szigorú megtorló intézkedéseit.

Róma, július 27.

A Stefani-ügynökség jelenti, hogy a kínai császár *Umberto királyt és a pápát is felkérte közvetítésre*. A pápa azt válaszolta, hogy addig nem vállalkoznék semmire, amíg a követek nincsenek teljes biztonságban.

Berlín, július 27.

A *Localanzeiger*nek táviratozzák: Vilmos császár ma beszédet intézett a Kínába induló tengerészekhez Bremerhavenben. A császár a többek között a következőket mondotta:

— Ennek az expedíciónak lesz a feladata, hogy megbosszulja azt a hallatlan merényletet, amely a történelemben pártatlanul áll s amelyvel Kínában megsértették a nép- és a vendégjog szentségét. Nem arra kell törekednetek, ha majd az ellenséggel szemben álltok, hogy mentől több foglyot ejtsetek, hanem olyan dicső haditetteket vároktól, hogy *ezentul soha senki ezer éven át se merjen felvállalni nézni egy német polgárt*. Nyis-satok kaput a kulturának. Isten veletek, bajtársaim!

London, július 27.

Az alsóház mai ülésén *Brodrick* parlamenti államtitkár kijelentette, hogy a kormány újabb híreket nem kapott Kínából. A hatalmasságok csapatai még nem nyomulhattak elő Peking felé, de az előnyomulásra való előkészületeket, úgy látszik, már majdnem befejezték.

Washington, július 27.

Az *Egyesült Államok* kormánya nem fogadta el a kínai kormánynak azt az ajánlatát, hogy ha a Pekingbe való előnyomulást függőben tartják, Tiencinbe viszik a követeket.

(Ausztria-Magyarország.)

Bécs, július 27.

Azt a hírt, hogy báró *Czikán* osztrák-magyar követ most Kínába megy, félhivatalosan helytelennek jelentik ki. Minthogy most nem időszéri, hogy Kínába hivatalos képviselőt küldjenek, *Czikán* egyelőre és pedig nem mint követ, hanem mint a viszonyok ismerője, Japánba utazik.

A *Zenta*, *Kaiserin Elisabeth* és *Aspern* hadihajók postáját a bécsi I. postahivatal július 28-án reggel 7 óra 45 perckor indítja el a déli pályaudvarról, a triestri I. postahivatal pedig ugyanazon a napon reggel 8 óra 25 perckor. A hajók augusztus 30-án érkeznek Sanghaiba.

Bécs, július 27.

A *Pol. Corr.* értesülése szerint a Pólából elindult *Kaiserin Elisabeth* és *Aspern* hadihajókat a Kínában levő osztrák-magyar hadorok segítségére rendelték ki. Szárazföldi csapatokat azért nem küldtek ki, mert Ausztria-Magyarországnak kevés az anyagi érdeke Kínában. Mindazonáltal, ha a viszonyok úgy kívánják, módjában lesz a hajóraj parancsnokának a partraszálló különítmény kihajózáásával résztvenni az idegen csapatok szárazföldi hadműveleteiben. A hajók kiküldésének az a célja, hogy tanúságot tegyen arról, hogy Ausztria-Magyarország kész a többi hatalmassággal közreműködni a humanitás és a civilizáció érdekében kezdett közös munkában. Ausztria-Magyarországnak a többi hatalmassággal való szolidaritása kifejezésre jut abban, hogy a hajóraj parancsnoka azt az utasítást kapta, hogy a hadművelethez vonatkozó minden kérdésben a többi tengeri naggyal a legszorosabb egyetértésben járjon el.

(A kínai császár és a pápa.)

Róma, július 27.

Hogy milyen óriási átalakulás ment végbe Kínában néhány hónap alatt, arra jellemző, hogy négy hónappal ezelőtt *Favies* pekingi érsek a kínai császár sajátkezü levélét adta át a pápának, melyben az *ég fia szerencséskezdéseit fejezte ki a pápa 90-ik születése napja alkalmából*. A császár a levelet az özvegy anyasászárné tanácsára írta. A pápa szintén sajátkezüleg írt köszönő levelet a császárnak, a császárnénak pedig figyelemessége jeléül remek porcellán vázát küldött. Az egész dolog nyilván a ravasz anyasászárné eseltozása volt, csak hogy elámítsa a pápát, holott akkor már szervezte a keresztényellenes mozgalmat.

A délafrikai háború. *Devett* boer tábornok stratégiai és taktikai ügyessége bámulatra méltó és úgy látszik, megvan az a tulajdonsága, hogy alvezé-

reit képes a kellő módon föllekesíteni. Utolsó támadása a délre vezető vasuti vonal ellen valószínűleg szintén jól előkészített terv szerint történt. Híre jár, hogy *Hunter* tábornok Heidelbergből energikusan üldözni készül a boerokat, de senki sem remél sokat ettől az üldözéstől. Ellenben sokat várnak a rendőrcsapatoktól, amelyeket ügyes délafrikai gyarmati katonákból fognak szervezni, hogy a gyors boerokat kellőképpen üldözhesék. Az angol tábornokokra bizonyára szomorú, hogy a kellemetlen guerilla-harcban nincsen meg a kellő áttekintésük és határozottságuk. Ez az oka a folytonos kisebb-nagyobb vereségeknek, amelyek az angol főhadiszálláson állandó kétségbeesést idéznek elő s melyek következtében az alsóbb parancsnoki állásokban folytonos változás van. Legutolsó áldozata saját tehetetlenségének *Calville* vezérőrnagy, akit *Kitchener* lord közbenjárására egyszerűen hazaküldtek.

Eddig *Devett* tábornok az angolok minden próbálkozását, hogy elfogják, fényes stratégiával megúsította. *Hunter* tábornok, miután a boerok, akiket már körülzárt, mégis megmenekültek, most állítólag üldözi a boerokat, de ez az üldözés is inkább vak tapogatózás és próbálkozás. Pedig *Hunter* egyike a legügyesebb angol tábornokoknak. *Devett* azonban az összes angol tábornokoknál ügyesebb s folytonosan nyugtalanítja és csapkozza az ellenséget. A háborúban az angolok kilitásai saját bevallásuk szerint egyáltalában nem rózsásak.

Balmoral, július 27.

French tábornok kelet felé volt előnyomulóban. Balmoraltól délkeletre 2000 boerra bukkant, akik azonban kézeledésekor elmenekültek. A boerok azt mondják, hogy az ő terük az, hogy a guerilla-harcot az északamerikai elnökválasztásig folytatják, mert megígérték nekik a közbenjárást arra az esetre, ha a demokraták győznek.

Fokváros, július 27.

A kormány ma nyújtotta be a fokföldi parlamentben azt a törvényjavaslatot, amely szerint a lazdók rendkívüli bíróság elé állítandók. A hadi jogra vonatkozó szavazásnál a kormány javaslata mellett 45-en, ellene 41-en szavaztak. *Schreiner* volt miniszterelnök, *Salomon* volt főügyész és három más németalföldi parlamenti tag a többséggel szavazott.

London, július 27.

A *St. James Gazette* írja a délafrikai helyzetről: A Pretória megszállását követő hónapban számos sajnálatos esemény történt, amelyet a közönség a legnagyobb nyugalommal s némi megüléssel fogadott. Ösztönszerűleg érzik az emberek, hogy kisebb csapatok elfogása nem történhetik meg, ha minden óvatintézkedést megtesznek. E balesetek nem estek volna meg, ha minden csapat olyan elkészülve várta volna a boerok támadását, mint *English* őrnagy a boeroknak Heidelberg ellen intézett támadását. *Lealásd* dolog, hogy külön kell megemlékeznünk róla, ha egyszer egy angol tiszt bűnös gondatlanság nélkül teljesíti kötelességét.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 31-én új előfize és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról éjkekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatásuk tehát egy rövid levelezőlaponak felhasználását akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajti lenni kedves közönségével.

HIREK.

Az apa.

Micsoda rettenetes lelki háborúság lehetett az, amelyben az apa küzdött a királlyal s amelyben utóbb a király legyőzte az apát! *Milán*, akinek alakját élelapok karrikatúrái pezsgős palackoktól és ballethölgyektől körülveve rögzítették meg az újságolvasó emberek tudatában; *Milán*, a genialis ösbóhé, nem egészen az a léha, semmivel sem törődő világfi, aki csak élni akar, semmit egyebet. Az élelapoknak ugyan igazuk volt, mert a szorékok volt királya szereti a pezsgőt is és nem idegenkedik a tánóművészzel való intim érintkezéstől sem. Csak azoknak nincs igazuk, akik az élelapokból formálták meg maguknak e nem jelentéktelen és éppen nem közönséges embernek a figuráját.

Soha senkit még úgy nem rehabilitáltak, mint ahogy most *Milán* rehabilitálják az — ellenségei. Akik király korában is nyíltan tüntettek ellene; azóta pedig, hogy leszállott a trónról, úgy beszéltek róla, mint valami nemzetközi betörő tolvajról; akiket *Milán* nem is kímélt aztán, hogy módjában volt kitölteni a bosszuját rajtuk: ezek is visszakivánják most *Milán*-t, a gyűlölő, a léha, a haszontalan *Milán*-t. Igaz ugyan, hogy egyelőre csak ilyenféle formában: inkább jöjjön *Milán*; még *Milán* is elbirnók, de *Draginát* nem! És hát ez a formula kissé nem hízog. De annyi egészen bizonyos, hogy az a *Milán*, akiről nehéz napokban így beszélnek az ellenségei — s akinek romoly, számottevő hívei is nem kis számban vannak — még sem csupán az a jókedvű lump, akinek az élelapok rajzolták.

Hogy egyéniség, az egészen bizonyos. Ennek az egyéniségnek megvan az a sajátossága, hogy hajlik az anakronizmus felé. Mint király, akkor adott modern, európai alkotmányt a szerb népek, mikor még patriarkális vadságukban azt sem tudták a jó ezután, mi fán termett az institució. A cinatán akkor vette el, mikor népe már nagyon is beletanult az alkotmányosdiba. Ime, milyen anakronizmus ez is, hogy most, mikor már vagy nyolc esztendeje, hogy megszabadult az uralkodás terhétől, most ébred fel benne — a király.

Es a király összeütközik az apával és diadalmaskodik fölötté. Micsoda kegyetlen szávakban önti ki haragját a belgrádi mesalliance fölött — a király. Micsoda végtelen, maró fájdalmat okozhat ez — az apának. Soha ennél keservebb meg hasonlása az emberi léleknek. Ekkora összeütközésre nem lehet képes az oporettkirály, akinek a karrikatúrák mutatják Szerbia volt királyát. Ez az ember nagy indulatokra és nagy szenvedésekre képes. Akárhogy nézzük is a dolgot, ebben a mostani helyzetben *Obronovics Milán* valószínűleg tragikai magaslatra emelkedett. Egy erős érzését nem tagadták soha az ellenségei sem: a fia iránt való szeretetét. És most ezt a nagy, ezt a kötségtelen érzését tagadja meg, a — koronáért, melyet eldobott magától. Ez is milyen különös, milyen fájó anakronizmus...

Budapest, július 27.

— Személyi hírek. *Luitpold* ha'or herceg ma este nyári tartózkodásra Ischbe érkezett. — *Ferdinand* bolgár fejedelem ma délután Kőburból Nauheimba utazott. — *Chyzer* Kornél miniszteri tanácsost a párisi Congrès de médecine professionelle diszelnökévé választotta meg. — *Póór* Antal esztergomi kanonok az esztergomi bazilika előtt felállítandó *Mária*-szoborra 4000 koronát adományozott.

— Frigyes főhercegek a Magas Tatrában. Frigyes főherceg a minap fia *Albrecht* főherceg születésnapján fényes ebédet adott Alsó-Tatrafüren. Hiva-

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 peronyire Payerbachnál. Reolobosa. Tüjünz: Dr. K. urad. Gyönyörű, napos, széltilt óvott fekvésben, 600 m. mag. a tenger színe fölött. Teljes vizgyógyomd. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edinchi városközi telefon 2. sz. — Frangepanai és érseki kúria szomsz. —

talosak voltak *Szmrecsányi* Pál püspök, gróf *Zichy Géza* és gróf *Csáky Jenő* főispán. A fürdő minden épülete az este fényesen ki volt világítva. A cigányzene kar az ebéd alatt folyvást magyar nótákat játszott. *Frigyes* főherceg egészen a cigányok mellé vezetette kis fiacskáját, aki erre egy ropogós százast bankót nyomott a primás kezébe e szavakkal:

— Köszönöm a muzsikát!

— **A trónörökös köszönete.** Szabadka város törvényhatósági bizottsága a múlt hó 26-án tartott közgyűlésén megbizta a polgármestert, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökösöt és nejét házasságuk alkalmából üdvözölje. Az üdvözlő táviratra most érkezett meg a válasz a miniszterelnöktől *Schmauss* Endre főispánhoz, amelyben Széll Kálmán a trónörökös megbízásából a jó kívánásokért köszönetét fejezi ki. A főispán átiratban értesítette erről a törvényhatósági bizottságot.

— **Vilma királynő férjhez megy.** Egy amerikai távirat jelenti, hogy a *Handelsblat* értesülése szerint *Vilma* királynő augusztus 31-én, születése napján, fogja proklamálni küszöbön álló férjhezmenését.

— **Lipót szászlovár Párisban.** Párisból táviratozzák, hogy *Lipót Szászlovár* főherceg, aki *Jenstein* gróf alnöv alatt itt időzik, ma délelőtt megnézte a kiállítási hadügyi csoportját. A főherceg nagy érdeklődéssel tanulmányozta a tüzérségi felszereléseket és nagy jártasságra valló megfigyeléseket tett. A főherceg ma utazott el Párisból.

— **A kegyesrendek nagygyűlése.** A kegyesrendek tegnap választották meg a tanítórend egyes házainak főnökeit. A magister noviciorum *Randveg Mihály* lett. Házfőnököknek: (Budapest) *Szölgvény János*, (Debrecen) *Váradi Károly*, (Kecskemét) *Tóth György* dr. kormánytanácsos, (Kis-Szeben) *Véber Antal*, (Kolozsvár) *Kozár Ferenc*, (Léva) *Vörös Mátyás*, (Magyar-Óvár) *Rappensberger Vilmos*, (Máramaros-Sziget) *Malonyay István*, (Nagy-Becskekerek) *Balézi József*, (Nagy-Kanizsa) *Horváth György*, (Nagy-Károly) *Falczner Ernő* kormánysegéd. (Nyitra) *Horváth Sándor*, (Podolin) *Szárnovszky Ede*, (Privigye) *Rózsahegyi János*, (Rózsahegy) *Pálmái Miklós* kormánytanácsos, (Sátorjára-Ujhely) *Horváth Sándor*, (Selmecbánya) *Fenek Ödön*, (Szeged) *Zvér Endre*, (Szent-György) *Füredi János*, (Tata) *Füster Elek*, (Temesvár) *Kvöll Rudolf*, (Trenosén) *Krasznaykay Károly*, (Vác) *Halmi László* és (Veszprém) *Takács József* választották meg.

— **A főispán kormányzó Budapestre.** Gróf *Szapáry László* főispán kormányzó néhány napi tartózkodásra Budapestre érkezett.

— **Nemesi névváltoztatás.** A hivatalos lap mai számának jelentése szerint a király megegyeztetve, hogy *vargyasi dr. Groisz Viktor* pénzügyi segédtitkár, valamint törvényes utódai, családnevüket, magyar nemesesítik és *vargyasi* előnevetük épségben tartása mellett, *Gyarmathya* átváltoztathassák.

— **A váci püspök bevonulása.** Említettük, hogy gróf *Csáky Károly*, az új váci püspök augusztus 5-én tartja ünnepélyes bevonulását székvarosába. Vác város lakossága fényes fogadtatásban részesíti majd az új püspököt. *Zádor* polgármester elnöklése mellett bizottság működik, amely már megállapította a fogadtatás részletes programját. Ez a következő:

Midőn a különvonalat, mely a püspököt kíséretével együtt hozza, a város határát érinti, mozsárlövés hangzanak el a határon. A vasúti állomáson, ahová délelőtt 8 óra 37 perckor robot be a különvonalat, a polgármester csak pár szóval üdvözli a püspököt. Az állomástól az egyesületek, társulatok, a rendezőbizottság tagjai, a tüzöltség és rendőrség állanak sorfalat, mely között a menet elhalad, elöl lovasbandériummal, melyet *Gajári Géza* országgyűlési képviselő vezet. A menetet a Széchenyi-utcai díszkapun áthaladva a Constantint-terre vonul, az ott felállítandó díszes diadalkapunál lesz az ünnepélyes fogadtatás. Itt *Zádor János* polgármester üdvözli a püspököt. Innen a menetet a székesegyházi harmadik díszkapun, a lépcsőknél álló fehér ruhás leányok sorfala között a székesegyházba lép, hol *Te Deum*, a kaptalan üdvözlése, a padság hódolata, szentmise és szentbeszéd lesz. A templomi ünnepély végeztével a püspök a püspöki palotában tisztelgéseket fogad. Délután 1/2 órakor ünnepélyes banket lesz a Kuria szálloda emeleti termében, este pedig faklyamenet.

— **A mentők rózsaszünetéje.** Mint már jeleztük, a *Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület* szerdán, augusztus 1-én tartja rózsaszünetéjét a városi szigeten. A bizottság tizenkét sátrat állított fel, amelyben 3—3 hölgy fog árusítani. A hölgyeket tegnap kérte fel a bizottság közreműködésére, és azok el is fogadták a meghívást. Mint értesülünk, a főváros tanácsa a sziget feldíszítésére draperiákat, zászlókat s egyéb, díszítéshez szükséges anyagot engedett át a rendező-bizottságnak. A rendezőknek szombatgyűlésük lesz a fővárosi pavillonban, mikor is a jelvényeket osztják ki.

— **Bucsa a Vizivárosban.** A Vizivárosban, a budai oldai e népes területen vasárnap tartják meg a plébánia védőszentjének, Szent Annának nevenapja alkalmából a szokásos bucsút. Az egyházi ünnep a plébánia templomában lesz s reggel 7 óraker kezdődik ceneses misekkel. Délelőtt tíz óraker tartják a zenés nagymisést s délután 4 óraker litániával fejeződik be.

— **A hőség.** Az időjelző állomás hivatalos jelentéséből olvassuk, hogy „a hőmérséklet a normális fölé van” és ezek után szentül meg vágyok győződve, hogy mégse mesebeszéd az, amiről az emberek napok óta panaszkodnak. Sőt mintha magam is tapasztalnék, hogy a forró nap tüzeleése kezd kellemetlenné válni. Az elpuhult aszfaltot tiporva egy hajóközani fűtőjének képzőlem magamat, olyan izzadság ver ki arcomon és nem győzöm letörölni homlokomról a verejtéket, amely *Mátyás király* és a szocialisták szerint eddig csak a parasztok kizárólagos privilégiuma volt. Az éltető napsugár, amely nem is oly rég minden érző lelket kicsalt a szabadságra, most gyilkos hőséggel megfosztja a nagyvárost legszebb képétől, attól a nyüzsgő, rohanó embertömegetől, amely lelket önt a háztenger sivar egyhangúságába. Csak az alkony beálltával vesszük észre, hogy még nagyon sokan vannak Budapesten, akik elég bátrák szembe szállni a pokoli forrószággal, bár módjukban volna elmenekülni valahová, ahol mostanság a késő őszi tolettjei is időszerűek. Ine ezek a gyilkos forrószág „áldozatai” és megérdemlik, hogy a demokrácia bajnokaiként tiszteljük őket. Az időjelző állomásra visszatérve, hivatkozunk rá, hogy az egész országban így kegyetlen meleg van, sőt fent a magas Tátra szomszédságában is sokat szenvedtek a hőségtől. *Iglón* oly rettenetes forrószág volt ma, hogy egy ember a háztetőn dolgozva, napszúrást kapott. A szegény ember eszméletlenül leesett és most a halállal vívódik.

— **Az esztergomi ünnepségek.** *Esztergomból* jelentik, hogy a jubileári ünnepségek rendező bizottsága e hó 24-én ülést tartott, amelyen megbeszélt az ünnepély főbb mozzanait. Beható tanácskozás tárgya volt a Szent-Háromság-szobor leleplezésének ünnepélye, mely alkalommal *Frigyes* főhercegnek díszes sátor fog a város felállítatni. Az ünnepélyen egyébként közre fognak működni a főszékesegyházi énekesek s a katonai zenekar.

A bizottság felhívta a városi lakosságot, hogy a házak díszítése és a kivilágítás iránt jó előre gondoskodjanak. A város háza díszesen lesz kivilágítva. Az erkély ajtaja és a két mellette levő ablak három hatalmas transparent által lesz megvilágítva. A középső ablakban a három halom fölött a kettős apostoli kereszt fog lebegni és alul az évszámok, 1000—1900 lesznek láthatók. Balról Szent István keresztelése, jobbról az a jelenet lesz látható, amit a koronát a boldogságos Szűznek felajánlja. Az egész kivilágítást acetylennel láténik.

A felvonulásra vonatkozólag elhatározta a bizottság a következőket. A gyülekezés 7 óraker kezdődik. A menet 7/4 óraker indul meg a Széchenyi-terrről. A résztvevők sorrendje csak akkor lesz megállapítható, ha az összes jelentkezők beérkeztek. A gyalogmenetet a fogatok zárják be. A főszékesegyházba csak belépő-jegyekkel lehet majd bejutni. Különös figyelmet fordít azonban a rendezőség arra, hogy az érkező idegenek lehetőleg helyet kapjanak a bazilikában. A jegyeket a rendezőség fogja a városházán kiosztani. Elhatározta egy ünnepi emlékjelvény készítését. Mindenki, aki a felvonulásban részt óhajjt venni, el kell látva lennie ily díszjelvényvel. A díszjelvény az öt koronások nagyságában az ország nagy ómerét tünteti fel tűz-emában a következő körirattal: Balról: *Istenünk*. Jobbról: *Hazánk*. Alul: *Esztergom*, 1900. augusztus 15.

A rendező-bizottság ezentel permanenciában marad és naponta tart ülést. Egész ósáderrel türekszik arra, hogy az ünnepély fényes sikerrel biztosítsa.

A jubileumi ünnepségeken való részvételleket legutóbb a következők jelentették be: báró *Vay Dénes* pozsonyi főispán, *Radu Demeter* luzosi püspök, *Szabó János* szamosújvári püspök, *Brolly Tivadar* pozsonyi polgármester, *Kazy János* es. és kir. kamarás, Bars megye főispánja, *Kukan Imre* érsekvári polgármester, *Fehér* Imoly pannonhalmi főpap, *Márkus József*, Budapest székesfőváros főpolgármestere, *Bubics Zsigmond* kassai püspök, báró *Horvackay Ferenc* pozsonyi prépost. A pozsonyi társas-kapitán képviseletében: dr. *Való Simon* és *Gabl* Sándor pozsonyi kanonokok, gróf *Pongrácz Adolf* vághelyi prépost, *Szintnyay József* kir. tanácsos, selmei polgármester, dr. *Kuncz Adolf* esornai prépost, *Thuróczy Vilmos* es. és kir. kamarás, Nyitra vármegye főispánja, gróf *Laszberg Rezső* Győr vármegye főispánja, Aranyos-Maróth város tizenöt tagu küldöttsége, *János Gyula* pozsony-szt.-györgyi polgármester, *Ludnay Béla* Budapest székes főváros államrendőrségének főkapitány.

Távolmaradásukat kimentették: *Szabó Miklós* kuriai elnök, *Mihalvi* Viktor érsek és metropolita, *Szentnyay* Ferenc érseki helynök, *Talliani* Aegidius papai nuncius, báró *Eöttös Loránd*, a Tudományos Akadémia elnöke, báró *Skrbensky* Leó Prága hercegrése és *Favai* Mihály nagyváradi gör. katon. püspök.

— **Járványorvosok.** A belügyminisztérium közegészségi osztálya felhívja azokat az orvosokat, akik járvány esetén járványorvosokul kívánnak alkalmaztatni, hogy már most jelentkezzenek a nevezett osztályban. Jelentkeznek is sokan, némelyek azonban csak írásban, vagy éppenségg levelezőlapokkal. Mint-hogy a jelentkezők közül adandó esetekben természetesen azok fognak előnyben részesülni, akik személyesen jelentkeztek, kívánatos, hogy a jelentkezést mindannyian személyesen végezzék.

— **Igazságügyi palota Nyitra.** Nyitra város ma az igazságügyi palota építése kérdésében leérkezett miniszteri elhatározás ügyében rendkívüli közgyűlést tartott. A miniszter ugyanis hajlandó volt a város kívánságára a belterületen építtetni a palotát, ha a város magát bizonyos szolgáltatások teljesítésére kötelezi. A közgyűlés 33 szavazattal 16 ellenében kimondotta, hogy a miniszter kívánságait nem teljesítheti és a miniszterre bizza az építési hely kijelölését. Nyitra város és igazságszolgáltatásunk érdekében kívánjuk, hogy *Plósz Sándor* igazságügyminiszter ne tekintse macacszkodásnak a nyitrai képviselőtestületet a határozatát. E város közönsége át van hatva attól a tudattól, hogy az új igazságügyi palota csak a város belterületén felépülve felelhet meg igazán rendeltetésének és bizonyára hajlandó az anyagi hozzájárulás tekintetében a legvégsőig elmenni, hogy ez az óhajítása teljesüljön. Tiszán a város szomorú pénzügyi viszonyai birták a nyitraiakat a határozatukra és azért nagyon óhajlandó, hogy az igazságügyminiszter méltanyolja e város anyagi helyzetét és feltételein enyhítve tegye lehetővé a maga részéről, hogy a nyitrai igazságügyi palota bent a városban épüljön föl, olyan helyen, ahol igazságszolgáltatásunk modern színvonalát jelképezi és diszére válik egy törekvő vidéki városnak. Ez összhangzásban volna a kormány több tagjának azzal a kijelentésével, amely a vidéki városok emelkedését is a nagy nemzeti fontosságú kérdések közé foglalta.

— **Masin Draga.** A *Budapesti Napló* Belgrádba küldött munkatársa nagyérdékű tudósításti kiegészítésül mellékelte a szerb udvari szenzációkhoz ezt az arcképet, a fiatal szerb király menyasszonyának sikerült rajzát. Masin

Draga arcképe a legjobban rácsófol azokra a mendemondákra, amelyek egvекbe között azt is terjesztették, hogy a király menyasszonya a fejedelmi képtárba is disszonanciát visz be.

— **Sajtókongresszus Párisban.** A sajtókongresszus ünnepélyes megnyitása július 28-án lesz. *Loubet* köztársasági elnök fogja megnyitni az első ülést. A tanácskozások befejeztével, augusztus 5-én nagy művészünnepély lesz az Elysée kertjében a sajtókongresszus tagjainak tiszteletére. Az Opera és a Theatre Français művészei fognak előadást rendezni egy külön e célra felállítandó színpadon. *Deschanel*-nél, a francia kamara elnökénél néhány héttel ezelőtt rendezett művészünnepély után, mely fényesen sikerült, nagy érdeklődéssel néznek most Párisban az Elysée matinéja elé.

— **Picquart — katonai attasé.** Regényes utójátéka a Dreyfus-pörnek, hogy a francia kormány a pör egyik legrokonszenvesebb hősét, *Picquart* alezredest katonai attasékat küldi Rómába. A Dreyfus-pör bizonyos tekintetben attasé-pör volt, az egész világ a pör koronatanuink *Schwarz-koppen* és *Panizzardi* attasékat tartotta, bár az esküdtszék előtt nem jelentek meg. *Picquart*, a becsületes igazmondásnak sokat szenvedett hőse tehát ugyanazt az állást kapta éppen Olaszországban, amelyet a nagy pör koronatanuja az olasz kormány megbízásából Párisban töltött be. A sors ily regényes végszót írt a monstre-pörhöz.

— **Baleset a gyakorlóterren.** *Klagenfurtból* jelentik, hogy a minap, amint *Sukovati* tabornok szömlőt tartott a helyőrség csapatainak, *Hauser* Artur vezérkari százados leest a lováról és eszméletlenül terült el a földön. Mielőtt még felemelheték volna, egy lo uggy feje rugta a szájadást, hogy a koponyája betörtött. A szerenésülent halálosan megsebesülve vitték a kórházba.

— Zeppelin magyarázata. A malícia és a káröröm megsebzí nyilával a tudomány utórait is. És ezek a nyilak bizony megzavarják a törekvő munkást is. Gróf Zeppelin, aki kísérlete előtt alig beszélt valamit a léghajóiról, most, hogy az első légi ut balul ütött ki, egyszerre közlékeny lett. A gróf, aki a szakember komolyságával dolgozott nagyratörő célján, szomorúan tapasztalja, hogy az élelapoknak állandó figurájává lett. Hogy a tévedéseit minduntalan ráolvassák, ezt nyugodtan tűri, de az élelapok szörnyen sértik. És kiáll a nagy nyilvánosság elé és magyarázza a léghajóját.

Tervemet — mentegődzik Zeppelin — alaposan félreismerek. Dehogyan akartam én a levegőben olyan közlekedési eszközt teremteni, amely nélkülözhetetlenül teszi a vasutat vagy a gőzhajót. Arra töreksem csupán, hogy olyan közlekedési eszközt készítsék, amelylyel elér olyan helyekre az ember, ahova máskülönben nem juthat el és ahova eljutni, egy nagy lépést jelentene az emberiség haladásában. Így például az a vágyam, hogy léghajómmal fölkereshessék ember nem látta partokat, tengereket, vagy ellenségtől körülzárt területeket.

A sikertelen kísérletekből levont tanulságokat Zeppelin igyekszik értékesíteni. Szól többek között a gépszervezet javításáról és a tűzbiztonsági óvintézkedések reformjairól. A reményességét nem vesztette el, hogy léghajójával elérni kitűzött célját, csak éppen a kedvét rontják az élelapok. Amin azonban segíthetne. Még pedig úgy, hogy nem betűné végig az élelapokat, amelyeknek végre is az a hivatásuk, hogy viceket írjanak. A vicek előtt azonban be lehet zárni a laboratóriumok ajtóit.

— Erdemjel a francia tanulásért. A kiállításban, a Trocadero mellett, van egy kis pavillon, melyben az „Alliance Française” nevű társaság, — mely a francia nyelv terjesztését tűzte ki céljává, — a francia nyelvre tanítja az afrikai és ázsiai francia gyarmatokból elhozott bennszülötteket a közönség asszisztálása mellett. Tegnapi befejeződött a kurzus és a legjobb tanulók között arany-, ezüst- és bronzérmeket osztottak ki. Mind a két első díjat madagaszkáriak nyerték el. A harmadik díjat egy dahomei szerezsen, a negyediket egy szenegáli bennszülött nyerte el. A nagyszámú közönség lelkesen megéljenyezte a kitüntetett feketéket, akik kissé ügyetlenül mozogtak és bárgyuan mosolyogtak, mikor az érmeiket mellükre tűzték.

— Delbrück balesete. Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy a nyolcvanhárom éves Delbrück ma Syllt fürdőn a hegyek közt szerencsétlenül járt. Az agg porosz exminiszter délelőtt sétálni ment a hegyek közé s a mikor nem látták az ebédnél, keresésére indultak. Meg is találták egy hegyszakadékokban eszméletlenül. Fején tátongó seb volt és sok vért vesztett. Az orvosok biznak Delbrück felgyógyulásában.

— Sakkverseny. A müncheni sakkverseny negyedik fordulójában Maroczy játszmat nyert Janowski ellen, Gottschal Halprin ellen, Burn Cohn ellen, Popiel Bardeleben ellen, Wolf Billecard ellen, Schlechter Jacob ellen. A Berger—Maroc játszma remisvel végződött.

A verseny állása tegnap a következő volt:

Marco . . .	2½
Snowalter . . .	2½
Cohn . . .	2½
Pillsbury . . .	2
Schlechter . . .	2
Maroczy . . .	1½ (1)
Janowski . . .	1½
Halprin . . .	1½
Popiel . . .	1½
Billecard . . .	1½
Berger . . .	1½
Wolf . . .	1½
Burn . . .	1 (1)
Gottschall . . .	0
Jacob . . .	0.

— Biró Lajos küldeménye. Biró Lajos, aki a magyar kormány segítségével Uj-Guineában tudományos kutatásokat végez, két nagy ládában értékes állandókat küldött a Nemzeti Múzeumnak. A kitűnő tudós, aki már több nagyérdékű természetrajzi és néprajzi tárggyal gyarapította a Nemzeti Múzeum gyűjteményét, mostani küldeménye mellett elküldötte tudományos jegyzeteit is, melyeket a múzeum munkatársai könyv alakban fog kiadni. Biró újabb küldeménye szintén néprajzi és természetrajzi tárgyakból áll. Közülük érdekesek a pápuák szokásainak mintái, melyek valószínűleg a pápua gyermekeknek szolgálnak játéknak. Nyilak, dobok, továbbá érdekesen faragott tekenőbékahüvelyek és karkötők, palmarszökekből fonyott vadászacekók és hasonló tárgyak egészítik ki az érdekes néprajzi gyűjteményt. Érdekes a most küldött természetrajzi gyűjtemény is, melynek drékét nagyban emeli az, hogy az egyes tárgyak kitűnő gondot vannak preparálva.

— Házasság. Csiosókeresztúri dr. Torma Miklós, Szolnok-Dobokavármegye alispánja a hó 25-én Deesen nőül vette Kabós Anna kisasszonyt, Kabós Sándor kir. táblai bíró leányát.

— Császár, trónörökös és a marguerite. Pópás kis történetről értesülünk Berlinből; illő fejezetekre osztva ekként szól a história:

I. A marguerite.

A potsdami császári palota kertjében egy pázsit szélén egy marguerite virág nyílt egymagában.

A trónörökös, aki rendkívül szereti ezt a virágot, egy katonát állítottatott a virág mellé, nehogy valaki leszakítsa, és naponta arra sétált, hogy meglássa, mit csinál az ő árva virágzala.

II. A hercegnő.

Egy napon huga a kis hercegnő arra sétált és le akarta szakítani a virágot, de a katona nem engedte.

A kis hercegnő elpanaszolta a dolgot édes apjának, a császárnak.

Vilmos császár azonnal kiment a parkba kis leányával együtt és azt mondta az őt álló katonának:

— Ha a trónörökös felelősségre von a virág miatt, mondd, hogy egy katonatiszt tépte le, — azzal letépte a virágot.

III. A trónörökös haragszik.

Kis idő múlva arra ment a trónörökös és dühösen kérte, hogy hova lett a virág.

— Fenség, letépte egy katonatiszt!

— Mondtad neki, hogy én megállítottam?

— Mondtam, de azt mondta, hogy nem törődik velem.

— Megismeré az azt a tisztet?

— Meg!

— Azonnal keresd meg és mondd meg neki, hogy jöjjön hozzám.

A katona egyenesen a palotába ment és sürgős rapportra jelentkezett a császárnál, akinek elmondta a dolgot.

IV. A császár — rapporton.

A császár gomblyukába tűzte a marguerite-virágot és úgy ment a fia elé. Az előszobában azt mondta a trónörökös hadsegédének, hogy jelentse be, hogy itt van az a tiszt, aki letépte a virágot. A szobából kihallatszott a trónörökös hangja:

— Várjon!

A császár egy darabig ott üldögélt az előszobában, míg a dühöngő trónörökös maga elé bocsátotta. Ugyancsak nagy volt ám a meglepetése, amikor belépett a császár, gomblyukában a virággal. Katonásan összeosapta a lábait és így szólt:

— Hadnagy ur, én téptem le a virágot!

— Ah fenség! . . . papa . . . boosánat, én nem tudtam . . .

— Seba! hadnagy ur, csak arra akarom figyelmeztetni, hogy Kínában szükség van a katonákra . . . nem arra valók azok, hogy virágot őrizzenek.

V. A tanulság.

Attól függ, hogy ki vonja le a tanulságot ebből a históriából, a császárt már tudjuk. Nem egy szöke német leány azonban azt mondaná, inkább őrizzenek a katonák virágokat, mintsem hogy elvérezzenek a messi Kínában!

— Vérontások New-Orleansban. A Reuter-ügynökség egy távirata alapján beírta az egész világ sajtóját az a hír, hogy New-Orleansban az ott élő magyarok megölték egy rendőrkapitányt, mire az odavalló lakosság tífözöbe vette és legyilkolta a tetteseket, sőt valamennyi magyart megtámadták és öldökölték őket.

Egy mai londoni távirat, amely az előbbinél sokkal inkább hitelt érdemlő, egészen másképp írja le a vérontást s az előzményeket. Ebben a telegrammban szó sincs magyarokról és tényleg a New-Orleansban lakó magyaroknak nincs is részük a mézslárásban, amint azt másfelől is megértesítik.

Íme, a londoni távirat:

London, július 27.

Észak-Amerika déli vidékein s különösen New-Orleansban és környékén veszedelmesen terjed a forrongás. A fehérek gyilkolják a négereket. A vérengzésnek az az oka, hogy a négernek megölték kétrendőrt, akik a zavargó négereket be akarták kisérni. A gyilkos négernek elmenekültek. A fehérek erre bosszút esküdtek s összeesküdtek, hogy elpusztítanak a város területéről minden néget. Nagy tömegben járják be az utakat a fehérek s ahol néget találnak, meglynohelik. Ma omnibuszokról hurcolták el a négereket. Botokkal agyonverték öt néget, agyonszurkáltak kettőt és halálra megsebesítettek tizenötöt. A vérszomjas fehérek kirabolták néhány fegyver-üzletet és a börtönök előtt követelték, hogy adják ki a néger foglyokat. New-Orleans polgármestere tegnap proklamációban intette a fehéreket nvuzalomra

és meghagyta a négereknek, hogy ne menjenek az utcára. Ma ötszáz új rendőrt eskettek fel és két ezred katonaság érkezett a városba. A néger munkások nem mernek elmenni a gyárakba. A kereskedők bezárták boltjaikat.

— Folehiné asszony keresete. Folehi piktor felesége, a kitagadott Bourbon Elvira hercegnő, visszanézett nemrég a multba és kergetvén az ábrándjait, a szívére hallgatott . . .

Igy beszélték a tavasszal a lovagias spanyolok.

(De tavasz után jó a nyár, a bevezetés után a história.)

I.

Don Carlos leánya Elvira hercegnő, akit egy piktor elbolondított, a testvére, Don Jaime herceg ellen polgári pert indított. A hercegnő keresetében Don Carlos egy életnagyságu képét követelte, amely őt — ugymond — jog szerint megilleti.

— Ah, — könnyes szemmel konstatálták — a szép hercegnő mégis szereti az apját. Lám, harcol a képéért . . .

II.

A keresetet megbirálták a törvénytudók. És szólaltak a bírak:

— Folehiné asszonynak igaza van. A képet adja szépen oda Jaime herceg ur a kereset megindításának. Hiszen itt egy szerencsétlen, szerelmes lány kéri az édesapja arcképét.

III.

Köszívű és állhatatos ám Don Jaime herceg. Megfőlebbezte az első ítéletet.

— Hát soh se bocsátnak meg — sopánkodtak a sajnálkozóak — Don Carlos leányának? Még Don Carlos arcképét se adják neki?

IV.

A bírak megszeppentek. Hogyan? A trónörökös fia főlebbez? Világos dolog, meg kell változtatni az első ítéletet.

És meg is változtatták. A kép Don Jaime hercegé maradt.

V.

A piktorhoz pedig elmentek mindazok, akik megbotránkoztak az új ítéleten. És vizsgálták Elvira hercegnőt.

— Szegegy asszony! Még édesapád arcképét se kaphatod meg. Szegegy . . .

Elvira hercegnő megköszönte a részvétet.

— Bizony szegény vagyok. Generális ruhában ábrázolja a kép az apámat. Jó kép, megér negyvenezer márkát. Kaptam volna érte rögtön legalább is huszezer márkát . . .

VI.

Folehi piktor felesége, a kitagadott Bourbon Elvira hercegnő visszanézett nemrég a multba és átvizsgálván a számláit, praktikus ötlete támadt . . . Igy beszélük az esetet a lovagias spanyolok.

— Terényi Irma, a kis szökevény. Terényi Irma, az ismert szöke szépsége annak a világnak, amely mulat, megszökött Buapestről, ahol adósságok, hamis váltók és egyéb büntetendő dolgok miatt a rendőrök érdeklődni kezdtek iránta és pedig minden gúllás célzatosság nélkül. Terényi Irma előkelő komárommegyei család gyermeke volt. 1865-ben született és huszeves korában ment férjhez. Urától azonban nemokára elvált és azóta szabadon élte világát. Fényes lakásokat tartott, pazarul költökezett, úgy hogy egymásután három magyar mágnást tett tönkre, egy milliomost pedig az örültek házába juttatott. Három évvel ezelőtt a Royal-szállóban bérelt nagy lakást. Terényi Irma már akkor harminceves volt. A karcsu, hirtelen szöke, sápadt arc szépsége azonban még üdőbbnek látszott, mint fiatalabb éveiben, mert a kendőzőszerek használatához kitűnően értett. A Royal után egy évvel ezelőtt a Rémi-szállodába költözött, ahol az idén májusban 800 forint adósság hátrahagyásával megszökött és a Mária-utca 20. szám alatti házába költözött. Addig már annyira lealkonyodott Terényi Irma napja, hogy a kisebb adósságosinálást sem vetette meg. Egy vidéki gazdag földmíveléstől 20.000 koronát csak ki, egy budai kávéstól 2000 forintot. Egy káplán (!) 250 forintját, egy vaci-utcai divatárú-kereskedő pedig 200 forintját siratja. Gabó Sándor házmaster is 180 forintot adott kölcsön a szép asszonynak, aki ezeken kívül sokkal nagyobb szélhámoságot követett el. Egy 14.000 forintot váltott Ch. és K. grófok nevére és egy 10.000 forintot Sz. és G. grófok nevére és egy 6000 forintot Cs. gróf és egy főherceg nevére hamisított. A váltókat természetesen pénzügyökök után értékesítette. Az egyik mágnás följelentést is tett az asszony ellen váltóhamisítás miatt, mely ügyben a rendőrség ki is hallgatta Terényi Irmat. Egy napi vallatás után szabadon bocsátották. Julius 10-ikén reggel hat órakor egy barátja segítségével megszökött a lakásából.

ahol 80 forinttal tartozott, mert neszét vette, hogy ebben is följelentést tettek ellene. *Terényi* Irmát azután még két napig látták Budapesten, ahol a detektívek azonban nem akadhattak nyomára, mert ezen idő alatt ötször-hatszor változtatta a lakását, Julius 12-ikén egy fiatal vagyanlattal gróffal tünt el Budapestről. A fiatal gróf állítólag egybekelt *Terényi* Irmával az utolsó pillanatban. A bűnös asszony Párisba utazott.

Terényi Irma és fiatal grófja, aki szintén nem a maga jószántából hagyta el Budapestet, a könnyelműség fővárosát, szerencsésen megmenekült. Mert amint *Párisból* jelentik, a szökevény-pár, mint férj és feleség, boldogan él a franciák fővárosában, ahol most a kiállítás idején olyan vidám az élet. A *Hotel Bellevue*-ben, az avenue de l'Opera gyönyörű fogadóiban laknak és általános feltűnést keltenek. A szöke asszony pazar toaletben jelenik meg a table d'hôte-nél. Pénzük bőségesen van, mert erősen költenek. A Párisban lévő magyarokkal nem érintkeznek, sőt kerülnek őket. A nyomorgó és küzdelmes budapesti napok után kezdődik a vidám párisi élet. Amíg a rendőrség bele nem avatkozik!

— **Egy elvesztett pőr — hat halott.** Rémes büntényről tudósítják lapunkat *Varsóból*: *Frsendziany* községben (amely a *siedlzi* kerülethez tartozik) egy *Svinszka* nevű asszony elvesztette pőrért, amelyet a *Wycinski*-család ellen folytatott. A pőr elvesztése annyira bántotta az asszonyt, hogy elhatározta az egész *Wycinski*-család kiirtását. Tegnap délelőtt belopódzott a gyűlölt család konyhájába, ahol észrevétlenül mérget dobott minden ételbe. A hat tagból álló család ma borzasztó kínok közt meghalt. A gyilkost elfogták.

— **Országos elmeorvosi értekezlet.** Október 28-án és 29-én tartják meg Budapesten az első országos elmeorvosi értekezletet. Az értekezlet napirendjén a következő tudományos előadások szerepelnek. *Dr. Babarcsi-Schwartz* Ottó: „Az elmeorvósintézetek és az elmeorvosok helyzete.” *Dr. Biringer* Ferenc kórházi igazgató (Nyitra): „Az elmebetegség közigazgatási ügyéről.” *Dr. Blum* Ödön, belügyminiszteri segédtitkár: „A házi és községi ápolásról.” *Dr. Décsi* Károly egyetemi tanársegéd: „Az alkoholisták intézeti elhelyezésének ügye.” *Dr. Epstein* László állami elmeorvósintézet főorvos: „Népeggyógyintézetekről.” *Dr. Fischer* Jakab áll. kórházi főorvos (Pozsony): Tárny tenntartva. *Dr. Keller* D. kórházi rend. orvos (Gyöngyös): Tárny tenntartva. *Dr. Kowrd* Jenő elmeorvósintézet igazgató (Nagy-Seben): „Az elmeorvósintézetekben elhelyezett betegek elmebetegségének és az abból való kigyógyulásnak megállapításáról s a kapcsolatos adminisztratív és bírói intézkedésekről.” *Dr. Laufenauer* Károly egyetemi ny. r. tanár: „Budapest székesfőváros elmebeteggyógyintézetéről.” *Dr. Lechner* Károly egyetemi ny. r. tanár (Kolozsvár): „Psychomechanika törekvések az elmeorvósintézet körében.” *Dr. Moravcsik* E. Emil egyetemi ny. rendkívüli tanár: „Bűneset elmebetegnek elhelyezése és ápolása.” *Dr. Oldás* Gusztáv állami elmeorvósintézet igazgató: „Coloniák mellett és ellen.” *Dr. Pándy* Kálmán kórházi főorvos (Gyula): „Az elmebetegápolás jobb és rosszabb rendszereinek megvalósításáról Magyarországon.” *Dr. Salgó* Jakab állami elmeorvósintézet főorvos: „Az elmeorvósintézetek oktatásáról.” *Dr. Schaffer* Karoly egyetemi rk. tanár: a) „Az állami elmeorvósintézetnek tudományos feladatai.” b) „A paralytikus kéregfelújulás topographiája készítmények bemutatásával.” *Dr. Stein* Fülöp magánintézet orvos: „Elmeorvósintézetek fürdői.” *Dr. Verébek* Gusztáv áll. elmeorvósintézet II. orvos: „Az elmebetegségek beosztása az elmeorvósintézetek statisztikájának szempontjából.”

Az értekezlet tagdíja: öt korona. Tagsági és előadásra vonatkozó bejelentések dr. Epstein László főorvos címére (Budapest, I., Lipótczei elmeorvósintézet) intézendők.

— **Nyári multság.** A székesfővárosi házfelügyelő Elő magyar hazafias, jótékonyági, betegsegélyező és temetkezési egyesülete e hó 29-én, vasárnap a városligeti Hermina-kerében nagy nyári ünnepélyt rendez az egyetlen zászló alapja javára. Az ünnepély 4 órakor kezdődik.

— **A rákoskeresztúri rablóátadás.** A napokban — mint említettük — *Kurezi* András bukovinai földműves a fővárosba érkezett, hogy innen a családjal Boszniába menjen. E közben történt, hogy egy ismeretlen ember csatlakozott hozzá, hogy elkíséri, mert az illető eltévedt. Az idegen, akiről a rendőrség megállapította, hogy *Soltész* János, többször büntetett veszedelmes ember, *Kurezi*-t a rákoskeresztúri határban fejbe verte, azután elrabolta 415 forintnyi pénzt. A rabló a nyomozás adatai szerint itt a főváros környékén bujkált s mint kiderült, tegnap a *Vizafogó* tájának tanyázott egy lebujsban. Több detektív ment ki az újpesti határra, hogy elfogják a veszedelmes embert, de az ekkorra már elbujdosott. Az ügyes detektívek azonban már ismét nyomában vannak s hihetőleg rövid idő alatt kézrekerítik.

— **Tűzvész.** *Bicske* községben ma délután három óra körül *Rosenfeld* Henrik uradalmában tűz tört ki, mely két nagy istálló pusztított el. A tűzoltóság *Boogy* Károly tűzoltóparancsnok közlegi bírói intézkedései folytán sikerült a tüzet megfékezni, még mielőtt nagyobb veszedelem támadhatott volna. A kar így is mintegy 15,000 forint, de a biztosítás révén megtérül.

— **Öngyilkosok.** A Stefánia uton lévő kioszk alkalmazottjai az este a kioszk mellett lévő sűrűség-ből lövést hallottak s a bokrok között egy 40—45 évesnek látszó férfira bukkantak, akinek a halálánál hatalmas seb volt. Élet már nem volt benne. Zseboiben csak két névjegyet találtak *Schlesinger* A. ruhásztító és *Wurm* Ignác névvel. A holttestet a boncoló intézetbe vitték. — Az éjjel 8 óra tájban a *Margithidről* a Dunába ugrott egy leány, s nyomtalanul eltűnt a habokban. Néhányan, akik látták, *Klein* Lujza utcai leányra ismertek benne. Hogy tényleg ő volt-e, a vizsgálat fogja kideríteni.

— **A Telefon Hírmondó zseneséje.** A *Beszéllő újdó* — tekintettel a budapesti közszínház nyári szünetére — az operaelőadások helyett naponta este 8 órától 11-ig felváltva katonas- és cigányzenevel szórakoztatja előfizetőit. A zeneközvetítés közben 1/49 órákor felolvastatta a *frankfurti*, *párisi* és *londoni* tőzsdei kurzusait, fél 10 órától 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat. Úgy a zenének, mint a felolvasásnak kezdetét mindig riadójel előzi meg, hogy ezáltal az érdeklődők figyelmét felhívja.

(x) **Legújabb vászon burkalapok** urak és hölgyek részére fehér, szürke és drapp színben darabja 1,25 frt, szétkülönböző vidékre is. *Kertész* Pál-féle divatruház, Kerepesi-ut 44., a Népszínházal szemben.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bővebbet lásd *Lichtblau* A. debreceni katonai előkészítő tanfolyam hirdetésében.

(x) **Emke-gyujtó a legjobb!**

Földönfutók.

(Romániai kivándorlók Budapesten.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, július 27.

A tikkasztó nyári éjszakában száz meg száz ember mered kétségbeesve a hajó fedélzetéről a Duna lomhán hőmpolygó hullámaira.

Földönfutók. Kiűzték őket onnan, ahol halottjak pihennek. Neki indultak a világnak, hogy valahol a tengeren túl új hazát találjanak, gyermekeiknek tetőt építsenek. És itt Budapesten megállítja őket az erőszak, hogy visszavonjanak oda, a honnan kiűzték. A hol két évi feyház vár rájuk tilos visszatérés miatt.

És a mikor kétségbeesésükben őrlőngve megesküsznek, hogy inkább a Dunába vetik magukat is, gyermekeiket is, — azt mondja a rendőrfőnök:

— *Am tessék!*

Ez nem lehet egy alantas hivatalnok brutalitása. Nyilván parancsot kapott, de nem tudjuk, kitől. De kérdjük: *miind jogon tiltják meg szabad idegen embereknek Magyarországon, hogy Ausztrián át Rotterdamba utazzanak?* Miért vonszolja vissza a kintpadra ezeket a szegény embereket az erőszak?

Miúta parancsol Lueger a magyar rendőri hatóságoknak?

Égbekiáltó igazságtalanság ez velük szemben. Meggyalázó pribék-szolgálat ránk nézve.

Furcsa látványosságban volt része ma délután a dunaparti korzó sétáló közönségének. Egy hajót láttak, amely telve volt utassal, akik messzi idegenből érkeztek. A hajó megállt a kikötő-hidnél, de az átjárót nem bocsátották rája s így utasai ki sem szállhattak.

A *Hildegard* nevű hajó volt ez, amely háromszázhusz romániai kivándorlót szállított. Már több ízben tette meg ezt az utat a *Hildegard* azokkal a szerencsétlen, szánalomraméltó teremtesekkel, akiket kényszerítve ülődnöznek ki Romániából. Ott kell hagyni hazájukat, földjeiket, házukat, minden jószágukat s nekimennek a világnak, ismeretlen tájak felé új hazát keresni. S mi a bűnük? Semmi. A túrelmetlenség átka ütte ki őket hajlékukból s tette valamennyit hontalanná.

Mikor Budapest közelébe ért a *Hildegard*, népes lett hirtelen a fedélzete. Ifjak és aggok, lányok, gyermekek és asszonyok sereglettek a fedélzetre, hogy lássák a szép, nagy várost. Könnyes szemekkel gondoltak arra, hogy ez lesz az első állomás, ahol megpihenhetnek a fárasztó ut után s ahol távol üldözöktől egy éjszakára pihenőre hajthatják fejüket.

A férfiak valamennyien erőteljes munkás-emberek. Intelligenciájuk jóval fölülte áll a munkásosztály általános nivójának. Több nyelvet beszél mindegyik s hasznos munkása lehet bármely társadalomnak. Az öregebbek szóltalanul t-

rik az őket vénségükben ért súlyos csapást, amely földönfutókat csinált belőlük. A nők, különösen az anyák, gőresösen szorongatták gyermekeiket s készítették podgyászukat a kiszálláshoz.

Még néhányszor lendült a *Hildegard* nagy lapátkereke s horgonyt vetett a hosszu gödös.

A kijáró felé tódult minden ember. Várták a kiszállás perését.

De a kikötő hidját rendőrök lepték el, akik tudomására adták a hajó kapitányának, hogy a román kivándorlók közül senki sem szállhat partra Budapesten és tovább se utazhatik, hanem valamennyinek azonnal vissza kell térnie Romániába.

Nagy rémület keletkezett erre a hajón. Mikor a kivándorlók megértették a helyzetet, hogy nem szabad Bécsbe tovább utazniok, hanem vissza akarnak jöni cipelni Romániába, valóságos kétségbeesetek. A férfiak tördelték kezeiket, a nők hajukat tépték és jajgattak. Hivatkoztak arra, hogy van európai utlevélük, jegyük, amely Bécsig szól s joga van utazni. Kérdezték, hogy ki tiltotta meg a továbbutazást, hiszen kétségük is van. De választ nem kaptak kérdésükre. Nem tudták, hogy mi lesz velük és borzalommal gondoltak arra, hogy vissza kell térniök Romániába, ahol két esztendei feyház vár rájuk, ha vissza mernek térni. Kétségbeesésük egyre nagyobb lett. Félőrülten futkostak fel és alá a hajó fedélzetén. Kértek, könyörgöttek, rimázkodtak a rendőrközlegeknak, hogy engedjék őket továbbutazni. Azok persze semmit sem tettek.

Bécsből jött a parancsolat. Kétségbeesésükben, amely határos volt az örülettel, elhatározták a szerencsétlenek, — s ezt egymás között esküvel is megerősítették — hogy valamennyien a Dunába ugranak, ha nem engedik őket Rotterdam felé tovább utazni. Elhatározásukat tudatták a hajó kapitányával s a kivezényelt rendőrökkel is.

Időközben persze hatalmas néptömeg verődött össze a parton, amely megindultan nézte a szerencsétlen kivándorlók kinos vergődését.

Szerettek volna segíteni rajtuk s hamarosan akadtak jószívű közbenjárók, akik eljártak a rendőrségnél a kivándorlók érdekében.

A kérdés az volt, ne állják el a hazájukból kiűldözött emberek továbbvezető útját. Rideg tagadás volt a válasz:

— Nem mehetnek innen tovább. Csak vissza Romániába, ahonnan kikergették őket.

— *Huszonthárom embert a saját költségen akarok Rotterdamba szállítani* — mondta egy gazdag budapesti polgár a főkapitány-helyettesnek. És tüstént le is tessék brettük száz-száz forint kauciót.

— Innen nem mozdulhat senki, valamennyi visszamegy Romániába, — ez volt a válasz.

Pekáry József főkapitányhelyettes maga is lement a Dunaparra. A *Hildegard* hajó elkeseredett népsége körül ekkor már óriási tömeg tolongott. A kivándorlók sirtak, jajveszékeltak, a hangjuk messze elhallatszott a parton is. A főkapitányhelyestestől mindenki azt várta, hogy rögtön fog intézkedni, hiszen az utasoknak Bécsig szól a megváltott jegyük. Mikor aztán a kivándorlók látták, hogy semmi sem történik az érdekében és ismételten azt hangzottatták előtűk, hogy vissza kell menniök Romániába, halálra készen megesküdtek. *Háromszázhusz ember dörogt el az eskűt.*

— Esküszünk az élő Istenre, hogy mindnyájan a vízbe ugrunk inkább, mint hogy ismét visszamenjünk oda, ahonét kiűldöztek bennünket. Esküszünk!

Pekáry József főkapitányhelyettes meghallgatta az eskűt. Egy előkelő hivatalnok odafordult a főkapitányhelyetteshez:

— Méltóztassék valamit tenni, had menjenek ezek a szerencsétlenek tovább, mert ha visszaküldik őket Romániába, akkor utközben öngyilkosok lesznek valamennyien.

— *Azaz én nem törődöm!* — válaszolta a főkapitány helyettese.

— Mondjon nekik kérem, nagyságos uram, egy pár megnyugtató szót! — rimázkodtak a könyörületes emberek.

— Majd megnyugtatom én őket ugy, ahogy én akarom! — hangzott a rideg válasz.

A *Hildegard* hajón közben szivettépő jelenetek játszódtak le. Az asszonyok a hajukat

tépték, az életerős, okos arcu fiatal emberek — csupa képzett iparos — a földre vetették magukat és sirtak. Egyszerre óriási sikoltás támadt. Az önmagukból kikelt férfiak és asszonyok hőrögvé mutattak a Duna vizébe, ahol két fiatal ember viaskodott a habokkal.

Beleugrottak a Dunába mind a ketten. A rendőrség rögtön a mentéshez látott, a kivándorlók pedig zokogva kiáltották:

- Ne bántsák őket!
- Engedjék legalább meghalni őket!
- Mi is utánuk megyünk!

A kétségbeesetteket kifogták a vízből. A lizenkét rendőr pedig most még szigorubbán űrködik.

Egy vendéglős felesége odament a könyörültes emberekhez és alázatosan könyörgött:

— Uram, én keresztény vagyok, nekem nem hitssorsosaim ezek a szerencsétlenek, hanem könyörgöm, ne engedjék őket vissza Romániába. Én jártam már Romániában, hiszen ők ott nem is emberek.

Az elesigázott emberek jajgatása a nap lenyugtával sem csillapodott. Nem alszanak a hazátlanok, sirásuk az éjszaka is egyre tart. Nem tudják, mit hoz nekik a holnap.

Ma reggel 670 román kivándorló érkezett vissza Bécsből a fővárosba. A szerencsétlen embereket a bécsi rendőrség toloncoltatta vissza Budapestre, mert nem volt pénzük, hogy Bécsből utjukat Antwerpenig folytassák, ahol hajójegyet kapnak Kanadáig. A bécsi izraelita hitközség és az *Alliance* vagy nem tudott, vagy nem mert segíteni ezeken a nyomorgó embereken, akik a tegnapi napot és éjszakát a szabad ég alatt töltötték az Arzenál téren étlen, szomjan, hetedfélszáz embernek 30 liter tejet küldtek mindössze. Minthogy ilyen körülmények között nem volt arra kilátás, hogy a kivándorló csapat egyhamar folytathassa útját, a bécsi rendőrség vasutára tiltette az egész csapatot.

Ma reggel Pavlik rendőrfelügyelő rögtön értesítette az izraelita hitközséget a román kivándorlók visszaérkezéséről. A hitközség azonnal intézkedett, hogy az elesigázott embereket étellel és itallal állássák.

Öt óra után a szerencsétlen számkivetetteket visszaküldték Romániába. Most az a kérdés, hogy Romániából mikor küldik őket vissza.

A drótostót-gyerekek.

A belügyminiszter felhívja Szepez vármegye alispánjának figyelmét arra, hogy a drótostókat kicseréljék Németországba és ott sanyargatják őket.

Bejárja kétszer a világot
Görnyed a háta súly alatt
Kínevet dörgést és villámot
Ajkaról sóhaj nem fakad.
Mert mindenütt kél a sok holmi
Ahol csak laknak emberek
S azért tud vigan vándorolni:
A drótostót-gyerekek!

De ez csak volt. Most másképp járja;
Nem vándorol már most a tót,
A határon az ügynök várja,
És gyárban készül már a drót.
— Jősz velem nagy és cifra gyárba,
Ott kereshetsz majd kenyeret,
Es nem leszel bolyongó árva, —
Te drótostót-gyerekek!

És nem tud élni csak remélni:
— Mert dolgozik és nyomorog —
Vajh! oda vissza fog-e térni,
Hol a tótok is boldogok,
Hol dúsan telik a tarisznya
Mert bőven vannak egerék,
Hol édes és sok a puliszka...
Ó drótostót-gyerekek!

A miniszter ur azt ajánlja,
Hogy maradjon itthon a tót,
A sok fazék is azt kívánja,
Mert rajtuk is elég a fót,
Ne menjenek gőzön, villámon,
Várja őket a zöld berek...
S dallja, hogy: Túl a nagy Krivánon...
A drótostót-gyerekek!

Mert bárha nem is szép az ének,
Mégis szabadságról dalol,
És éneklik ifjak, vének
Dunajec mentén valahol,
És ott is túl a nagy Krivánon...
S ha szomorún is kesereg,
Az ügynököd hiába várjon:
Te drótostót-gyerekek!

Pont.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Márkus Emília Budán.** Utolsóelőtti fellépésétől *Echegaray* nagyhatalmú drámáját *Bernardo Montilla*-t választotta *Márkus Emília* a budai szinkörben. A nézőtér ma is megtelt díszes közönséggel, amely fáradhatatlanul tapsolt a művésznőnek, aki *Lujza* szerepében egyik lelkesebb alakítását mutatta be. *Peltes Imre* ma is rokonszenves, törekvő színésznek bizonyult, aki sok új, erőteljes vonással ruházta föl a hálás címszerepet. Drámai erő nyilvánult *T. Hadrik Anna* játékában, ügyes volt *Sebestyén Géza* is, de *Klenovits György* mintha máskor meggyőzőbb jeleit adta volna szép tehetségének. Holnap a *Fővárosi Nyári Színházban Dóra* kerül színre *Márkus Emília* bucsufellépéttel.

**** Oláh színház Magyarországon.** *Kolozsvárról* jön a híre egy nagy, román gyűlésnek, amelyen veszedelmes agitációt szerveztek a magyarországi oláhok. *Oláh nemzeti színházat* akarnak építeni Magyarországon, s egyesületet alakítottak, amely összehozza a pénzt az új műintézet felépítésére és fenntartására. Háromszáznál többen voltak a gyűlésen Nagyváradról, Brassóból, Balázsfalváról, Kolozsvárról, Szebenből, Bukarestből, Aradról, Naszódáról, Fehértemplomról, Hunyadmegyéből, Tordáról, Topánfalváról. A közgyűlésen *Vulcan József* előnk mondott hosszabb megnyitó beszédet, melyet hivatalosan nyilvánosságra is hoztak. A beszéd arról szól, hogy az idealizmusról nem kell megfeledkezni s a nemzeti életben diadalra kell juttatni. Nem is vész el az oláhok idealizmusa, így végzi az előnk egy verset idézve, mert oláhok maradunk s nemzeti idealunk meglesz, sem vas, sem iga, sem más erőszak el nem veszi tőlünk. A bankett folyamán 4297 koronát gyűjtöttek össze a román nemzeti színház alapjára. Ennek a mozgalomnak a veszedelme annál nagyobb, mivel legális téren mozog és a kultura eszközeivel készül új erőt gyűjteni a magyarság ellen való háborúra és annál nehezebb lesz vele megbirkóznunk, mert a magyar színművészet nemzeti tartalma most erős dekadenciában van. Az a magyar színpad, amelyen idegen sertések rőfögnek, kérdés, hogy elég erős ellenfele lesz-e ennek a kulturális akciónak, mely a nemzeti eszme és az idealizmus cégerével indul meg, s amelynek az élén jelentékeny ember áll, *Vulcan József*, a románok egyik legnagyobb poétája?

**** Hegyi Aranka vendégszereplése.** A jövő hónap elején néhány kitűnő operette szerepében fog vendégszerepelni *Hegyi Aranka* a Városligeti Színházban; a többiek között eljárszsa a fejedelemnőt a *Madarászban*; az előadásos *Nyári Antal*, a Magyar Színház új komikusa és *Halász Ede*, a Solymosi-iskola jelesen végzett növendéke is részt vesznek, mint vendégek.

**** Városligeti Szinkör.** A *Városligeti Szinkörben* holnap, szombaton, *Zeller* operettje *A Madarász* kerül színre, a főbb szerepeket *Sziklai Szeróna*, *Feledi Boriska*, *Lalabárné*, *Feld Mátyas*, *Szentmiklósy*, *Szentes Nagy*, *Csoérgy* és *Somlár* játszzák. A szinkör legközelebbi ujdonsága *A kolduló barát* és a megvadult szabó című négyfelvonásos énekes életkép lesz, amely annak idején a bécsi Raimund színházban *Bruder Martin* cím alatt háromszáznál több előadást ért meg. Az ujdonság két főszerepében *Németh József* és *Gyöngyi Izsó* lép fel, a női főszerepet *Feld Irén* fogja játszani. A bemutató előadás a jövő hét elején lesz.

**** L'Aiglon mint opera.** *Rostand* világhírű színműve nemsokára meg fog jelenni a párisi Opera színpadán. Egy fiatal, de Párisban elég ismert nevű zeneszerző, akinek néhány kisebb dalműve az Opera-Comiqueban sikert aratott, elhatározta, hogy megzenésíti az *Aiglon*-t. *Rostand*, akinek beleegyezését kérte, maga akarta eleinte megírni az opera librettóját, de később megrongált egészségre való tekintettel, lemondott róla. A fiatal zeneszerző ezután *Catule Menéndez*hez fordult, aki örömmel vállalta el a munkát. Az *Aiglon* opera tehát készül és lehet, hogy már a jövő télen bemutatják az Operában.

**** Uránia Színház.** Az Uránia Színházban holnap, szombaton és vasárnap a *Csodaember* (Rabbi Joselmann) kerül színre. A csodaembert az elmúlt heten nagy sikerrel mutatta be a fővárosi közönségnek a Kisfaludy Színház társulata. A gyönyörű Goldfaden-darab muzsikájának szépségeket vetekszik a Szulamittal, amelyivel tudvalevőleg szintén Kővesi társulata ismertette meg a magyar közönséget. A

korhű díszleteket Kővesi igazgató az Uránia Színház szerencsés méreteihez képest kiegészítette a zenekart is megerősítette.

**** Tiszai temetése.** Tegnap reggel helyezték örök nyugalomra *Tiszai Dezső* holtestét Lucernben. Az elhunyt szinagazgató özvegye, rokonai és barátai kísérték az idegenben örök nyugalomra. A temetésen a pécsi szinügyi bizottság *Lenkei Lajos*sal, a *Pécsi Napló* főszerkesztőjével képviseltette magát.

Mese az ellengőzről.

Ó-Budáról, ahol hithű
Nagy közönség állt megette,
Jó Kővesi a színházat
A balpartra álltaltette,
Azaz álltaltette volna —
És Joselmann vigan folya,
Halmos így szólt: Nincs benn hiba,
De Rudnay mondja: „Csiba!”

„Itt nem tűrök előadást!”
Bús Kővesi nagyot nézett:
— Ugyan mért, ha szabad tudnom?
„Mert tiltja a tűzrendszet.
Nagy tűzfészek az Uránia
S Uraságod majd megbánja,
Majd elbánok önnel mordul,
A mér hivatalhoz fordul.”

És Kővesi mindazóta
E szózatot eltűnődik,
Hő képzelmét dús nektártól
Becsipeti sárga fődig.
Amint mondják, okos úr is,
Ujjában a corpus juris
S így jön reá, uramfia:
Mért nem szabad játszania.

S eszébe jut sok rendelet,
Amit Rudnay kifőze,
Melylyel szembe került mindig
A főváros ellengőze.
Villamossal, omnibuszsal,
De ki győzné mindezt szuszszal
Igy esett fődik óta:
Oly egyhangú ez a nóta.

Vörösnek mond Halmos mindent,
Mit Rudnay nevez kéknak,
A polgárság hajszála
Az ilyentől mered égnak.
Egyik épít, másik rombol,
Egyik vigad, másik tombol
S mialatt ők kapnak hajba,
A polgárság marad bajba.

És ha egykor feltámadás
Dicső napja majd itt leszzen,
A feltámadó polgárság
Hol vonul be, melyik részen:
Rudnay parancsba adja,
De Halmos helybe nem hagyja,
Rendelethe majd kirja:
Vissza velük örök sirba!

k. i.

EGYESÜLETEK.

(A F. M. K. E. évi nagygyűlése.) A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, az ország legrégebbi és legtevékenyebb kultúregyesülete, augusztus 28-án tartja meg az évi nagygyűlést Zólyomban, a Felvidék egyik leginkább magyarosodó városában. Zólyom város közönsége máris nagyban készülődik, hogy ezt a napot a felvidéki magyarság ünneppé avassa. Vendégül hívja az egész magyar kormánynál és a sajtónál, hogy tanuja és részese legyen a magyar állameszme erejének és hódításainak a Felvidéken. Ott lesz Felső-Magyarország intelligenciájának és népeinek színe-java, hogy ünnepies bizonygatást adjon, milyen nagy eredményeket ért el a F. M. K. E. tizennyolc éves bazafias munkálkodásával. Az előnkés ebből az alkalomból felhívja az egyesület tagjait, akik a nagygyűlésen résztvenni kívánnak, hogy e szándékukat az egyesület központi titkári hivatalánál (Nyitra) mielőbb jeleítsék be, hogy megfelelő elszállásolásukról még idejében gondoskodhassék. Az egyesület tagjainak a kereskedelmi miniszter, a nagygyűlés idejére, kedvezményes vasúti jegyeket bocsát rendelkezésükre.

(A budapesti szünidei gyermektelepekről.) Az eressli csoport 1. hó 29-ikén este 9 órákor érkezik Budapestre hajóval, amely a Petőfi-téren köt ki. A lellei csoport 29-ikén este 8 óra 33 perkor érkezik vissza Budapestre a déli vasút budai pályaházába. Kívánatos volna, hogy a szülők a vasúti, illetőleg a hajóállomásról vinnék el gyermekeiket. A lellei telep második csoportja augusztus 1-én reggeli 6 óra 50 perkor utazik el Budapestre.

(A tüdőbeteg-szanatórium) javára újabban dr. *Farkas Geyza* Budapestről 100 koronát adományozott. A budai hegységen épülő Erzsébet-szanatórium céljaira a munap sikerült mulatságot rendezett Budakeszin egy úr tartsaság. Volt hangverseny és tánc a játékosan intézet alapjára. A rendező-bizottság élén *Wachster Pál* előnk buzgólkodott, támogatva a budakeszi nyaraló közönség osztatlan érdeklődésétől.

Nyilttér.

Urasági lakás

V. Váci-körút 46. sz. házban november hó 1-ére kiadó.

Császárfürdő

BUDAPESTEN.

Elsőrangú keskeny vízű gyógy-fürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürőkkel, pompás ásvány-üzorákkal, kő- és kádafürőkkel, 200 kényelmes lakosztállyal. A legszebben kialakított, Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közlöttnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

***. Kottlingbrunni löversenyek.** Mielőtt tétőpontjára hátna a meeting vasárnap a helesenbali díjjal, holnap még egy kisebb érdekességű versenynap van, melynek 297 5000 koronás államdíj a főszáma. Csakhogy államdíjnak nem volt még olyan súlyos lefolyása, mint ennek lesz még a legjobb esetben is, ha a programmon szereplő lovak valamennyie is jutna a díjért. Ez azonban nem történik meg, hanem indulni fog mindössze *Inländer*, *Vak Bottján*, *Leader* és esetleg a gát- és steeplechase-pályáról visszaki-vánkozó *Valaki*. De ha fut is, itt aligha folytatja a gátpályán megkezdett diadalutját. Mintogy *Leader*-nek hosszú lesz a távolság, *Vak Bottján* és *Inländer* közt dől el a verseny, a kettő közül az előbbi nagyobb sebességgel, utóbbi a 3200 méteres távolsághoz meg-kívántató nagyobb kitarással rendelkezik. Nem lesz érdektelen holnap a 9000 koronás nyári akadályver-seny sem; itt *Drávának*, az új steepler-osillagnak van megint brilliáns kitélése. *Gondolat* vagy *Eregy* nehezíthetik meg csak a Lüzdeimét. A holnapi nap tipjei a következők:

- I. *Da kommt sie*—*Tourdic*.
- II. *Proponent*—*Testör*.
- III. *Marie Diamond*—*Onyx*.
- IV. *Inländer*—*Vak Bottján*.
- V. *Wundermadl*—*Diva*.
- VI. *High Liestershire*—*Biri*.
- VII. *Dráva*—*Gondolat*.

***. A kottlingbrunni löversenyek és a Telefon Hirmondó.** A kottlingbrunni löversenyek mai eredményét a *Telefon Hirmondó* adja az érdeklődő közönség tudomására leggyorsabban. Kiküldött tudósítói ugyanis az egyes futamokról ad telefonjelentéseket s így a beszélő újság már délután fél öt órakor felolvastat egyes versenyereményeket. A versenyek összes eredményét pedig 7 óra tájban olvas-sák fel. A felolvasások megkezdésére mindig háromszoros riadójjal figyelmeztetik az érdeklődőket.

TÖRVÉNYSEK.

§§ **Cselédkenyér.** Hogy milyen keserű néha a cseléd kenyere, azt ma *Lakatos Róza* cselédeleány panasolta el a büntető bíróságnak. Oda pedig úgy került, hogy a gazdasszonyát elverte. A panaszos hölgy egy jószívú városi kereskedő felesége, hosszú lére ereszte mondta el az esetet.

— Gyakran változnak önnél a cselédek? kérdezte a bírő.

— Elég gyakran. Nem lehet egygyel sokáig ki-bírni.

Ezután a vadlott cselédeleány szót. De a helyett, hogy magát védte, valóságos védbeszédet mondott a társadalom ellen.

— Azt kívánta a nagysága, hogy jókedvű le-gyek. Hát lehetek én jókedvű? A cselédet nem ves-zik emberszámba. Egész életén át a mások szolgálja és magára nem gondolhat. Nines otthon családja, társasága. S ha kimenője van, csak koromszába me-het, mert a tisztas helyek zárva vannak előtte. Nagy-on izgatott állapotban voltam, amikor megvertem az asszonyomat; rossz híreket hallottam az anyám-ról. Az asszonyom meg egyre szidott e rossz ked-vemért. Majd, amikor véletlenül kiöntöttem egy kis kávét, hátra lökött és úgy összeszidott, ahogyan az utolsó utcai leány sem káromkodik. Ekkor kitért belőlem a sok keserűség és elvertem az asszonyt. Éreztem, hogy megérdemli.

A bírő két heti fogságra ítélte *Lakatos Rózát*.

§§ **Az egyenlőség.** Czitrony Ádám János bevallotta, hogy megverte csak egy kézzel-lábbal a Czizmár gyereket.

— Hát az a seb a derekán kitűl eredt?

Az? követtem, úgy szuródt.

— Hogy lehet az, Czitrony?

Ugy lehetett. tekintetes törvényhozás, ahogy meg-esset; mert én be tudom tanusítani az igazságot. Artán,

ha megszurtam is: csak az egyenlőség kívánta! Mert tetszik tudni: ő is beledöbött Szentgyörgynapkor a malacomb hátujába.

Legujabb.

Bremerhaven, július 27.

A kínai expedíciós hadtestnek egy része ma indult el a *Batavia*, *Halle* és *Dresden* csapatszállító hajókkal. A császár Eitel Frigyes és Adalbert hercegek és a birodalmi kancellár társaságában hosszabb beszédrel bucsuzott el a távozó csapatoktól.

A császár első sorban rámutatott a feladatokra, amelyek az utolsó évtizedekben a német birodalomra a tengerentúli országokra hárultak; azután azt mondta, hogy a csapatok most már az ellenség előtt tegyenek tanúságot arról, hogy vajjon az az irány, amelye: Németország katonai tekintetben követelt, helyes volt-e? A tengerész bajtársak már megmutat-tak, hogy a kiképzés és azok az alapelvek, amelyek alapján a haderő kiképezetett, helyesek voltak. A szárazföldi csapatokon van a sor, hogy éppen úgy ki-tegyenek magukért. A császár megemlítette azután, hogy mindenkit büszkeséggel tölt el, hogy éppen az idegen parancsnokok szájából a legnagyobb dicséret hangzott el a német hercegekéről és rámutatott a meg-oldandó nagy feladataira.

A világtörténelemben még nem volt rá példa, hogy valamely nép ezredéves ősi nemzetközi jogokat halomra döntött volna és a követek és a vendégek szentségét oly rettenő módon kigunyolni merészelte volna, mint a kínaiak tették. A császár azután rámutatott arra, hogy minden kultúra, amely nem a keresztény-ségre van alapítva, tönkre kell hogy menjen. Azután beszédét így folytatta: „Így küldök ki benneteket, hogy tanúságot tegyetek az ősi német deréksegről, odaadásról és vitéz-ségről, bajtűrésről és a német fegyverek és zászlók becsületéről és dicsőségéről. Adja-tok példát a fegyveremről, az őnmegtartóztá-tásról és őnrólalmról. Jól felfegyverzett, jól felszerelt ellenség ellen kell küzdenetek, de nem-csak követni, hanem sok más német és európai ember halálát is kell megbosszúlnotok. Ha szembe kerültek az ellenséggel, tudjátok meg, hogy nincs kegyelem, foglyok nem kelle-nek. Még ezer év múlva is olyan neve legyen Német-országnak Kínában, hogy kínai ember soha se merjen csak sandán is nézni német emberre.

A császár azután megemlítette, hogy a német csapatoknak túlnyomó erő ellen kell küzdenők. De azt, mint a németek haditör-ténete bizonyítja, ugys megszokták. „Az Ur áldása legyen veletek! Az egész nemzet imádsága kísér benneteket minden utatokon. Legjobb kívánságaim fognak benneteket követni. Mutassátok meg mindenütt vitéz-ségeket. Isten áldása legyen zászlóitokon és adja isten, hogy a kereszténység utat talál-jon a távol országban. Ezért feleltek nekem zászlóskütkökkel. Szerencsés utat! Adieu bajtársak!

TÁVIRATOK.

József főherceg Romániában.

Bukarest, július 27. *József főherceg* ma dél-után 3 órakor Bolla altábornagygyal és 3 tiszttel Pelesbe érkezett. A pályaudvaron *Károly király* és a trónörökös fogadta a főherceget. A kivonult díszszázad ellépett a főherceg előtt. Este 7 órakor a kastélyban 30 teritékes díszebéd volt, amelyre Pallavicini őrgrof osztrák-magyar követet a követtség személyzetével, Margiloman külügyminisztert és Majoresco igazassá-gyminisztert is meghívták. Este 9 órakor a főher-ceg ismét elutazott. A király és a trónörökös kiki-sérte a pályaudvarra. A fogadás is, a bucsu is na-gyon szíves jellegű volt.

A boer háború költségei.

London, július 27. Az alsóház ülésén Wynd-ham belügyi államtitkár 11½ millió fontról szóló pótköltségvetést nyújt be és ennek kapcsán meg-jegyzti, hogy ebben az összegben bennfoglaltatnak az 1901-ig előirányzott kiadások és hogy az egész ösz-szegeből 3 millió font esik Kínára. A dél-afrikai há-borura a parlament eddig 53½ millió fontot száva-zott meg. A kormány még 8¼ millió fontot kér, de ebben az összegben bennfoglaltatik már az a 2,650.000 font is, amely a csapatok haza szállítá-sára szükséges. Ez idő szerint 223.500 katona van Dél-Afrikában. A háború befejezése után 45.000 em-bert hagynak ott. Lord Roberts ugyan csak 30.000 ember elhelyezéséről kíván gondoskodni, de a kor-

mány szeretné, ha körülbelől 50.000 főnyi gyarmat és tartaléksereg maradna állandóan Dél-Afrikában. Erre a célra a kormány ajándékokra 2,950.000 fontot szeretne fordítani, amely összegből minden katona 5 fontot és minden tartalékos egy öltözet ruhát kapna. 7.440.000 fontot hadi célokra szánt a kor-mány s így a háború céljaira megszavazott összegek összesen 61 millió fontra rúgnának.

A kolumbiai forradalom.

New York, július 26. Egy panamai távirat je-lenti, hogy a fölkelők tegnap reggel heves támadást intéztek a város ellen. Colonból érkezett távirat sze-rint a kormány csapataiból 500 ember elesett vagy megsebesült. A lázadók veszteségei is igen nagyok. A kórházak tele vannak sebesültekkel. Néhány se-besültet Colomba vittek. Tegnap Colonból Panamába külön vonat ment segécsapatokkal. Kingstownból (Jamaika) jelenti egy távirat: A *Leader* angol hadi-hajó 90 embert szállított partra a panamai konzulok védelmére. Egy újabb kingstowni távirat szerint a fölkelők ma reggel ismét megtámadták a várost.

New York, július 26. Egy újabb panamai tá-virat azt jelenti, hogy a panamai kerületben a fölkelők megadták magukat.

Az angol parlament feloszlatása.

London, július 27. Lord *Rosebery* tegnap este a kirurgiai társaság lakomáján beszédet mondott, amelyben szóba hozta azt a hírt, hogy a parlament nem sokára feloszlatják. Lord *Salisbury*, aki szintén jelen volt a lakomán, kijelentette, hogy erről semmit sem tud.

Az indiai éhínség.

London, július 27. Az alsóház tegnapi ülésén *Hamilton* indiai miniszter az indiai költségvetés is-merletése kapcsán bejelentette, hogy előkészületeket tett 3 millió forintnyi kölcsön kibocsátására, amely nézete szerint október végéig elegendő lesz az indiai éhínség okozta tulkiadások fedezésére.

Közgazdasági táviratok.

London, július 27. (*Gabonnyiac*.) Az irányszat általában nyugodt. Tengeri 3 p.-vel drágább. Városi liszt 21 sh. 6 p., repceolaj 29 sh. (Eladók.) Tengeri névértékén kel el. Behozatal: buza 30.000, arpa 1000, zab 120.000 q. Az idő szép és meleg.

Liverpool, július 27. (*Gabonnyiac*.) Buza válto-zatlan. Amerikai tengeri ¼ p.-vel, amerikai liszt 9 p.—1 sh.-gel, magyar liszt 1 sh.-gel olcsóbb. Az idő szép.

Bécs, július 27. (*A Budapesti Napló* telefonjelen-tése.) A külföldi piacokról nem adtak biztást az s így a mai határidőszlet meglehetősen élettelen volt. Az uralkodó fizetelenség nyomásztó hatást gyakorolt az irányszatra, amely eleinte gyöngye volt, később azonban valamivel emelkedett a vásárlási kedv s az árfolyamok ennek következtében javultak. Zárlatkor zab és tavalyi tengeri a tegnap esti árfolyamon ma-radt, buza, rozs és idei tengeri pedig csak egy fillér-rel maradt hátrányban. Kötetett: Buza észre 7.74—7.77, rozs észre 7.08—7.10, tengeri szeptember-októ-berre 6.26, tengeri május-juniusra 5.16—5.17 koronán. Jegyeztek: zab észre 5.40—5.50, tengeri július—augusztusra 5.21—5.22, repce augusztus—szeptemberre 13.50—13.60 koronán. Felmondott 500 métermáza tengeri. A készárúk piacán a forgalom jelentéktelen volt; vásárlási kedv hiányában sem az irányszat, sem az árak nem változtak, csak éppen buza volt bágyad-tabb és öt fillérrel olcsóbban lett volna szerezhető.

New York, július 27. (*Terménytőzsde*.) (Zárlat.) *Gyapot:* New Yorkban helyben 10.½. (10.½) Aug.-ra 9.25 (9.25). Októberre 8.39. (8.33). New-Orleansban helyben 10.½ (10.½). — *Petroleum* Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphában 8.— (8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.27. (1.27). — *Zsír:* Western steam 7.07 (7.12). Robe és Brothers 7.25. (7.30). — *Tengeri irányszata szilárd:* Juliusra 44.¼. (43.¾). Szeptemberre 44.¼ (43.¾). Okt.-re —. (—). — *Buza irányszata szilárd.* Piros ősi helyben 83.½ (82.½). Juliusra 82.½. (81.½). Szeptemberre 81.½. (80.½). Okt.-re —. (—). — *Decemberre* 82.½. (81.½). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.— (3.—). — *Kávész:* fair Rio 7. sz. 9.½. (9.½). Aug.-ra 7.85. (7.85). Októberre 8.—. (7.95). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.80. (2.80). — *Cukor:* 4.½. (4.½). — *On:* 34.— (32.90). — *Réz:* 16.10. (16.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 27. (*Terménytőzsde*.) (Zárlat.) *Buza irányszata szilárd.* Juliusra 75.½. (74.½). Aug.-ra 75.½ (74.¾). — *Tengeri irányszata szilárd.* Aug.-ra 39.½. (37.¾). — *Zsír:* Juliusra 6.65. (6.70). Szept.-re 6.67. (6.75). — *Szalonna short clear* 7.40. (7.40). — *Sertészsuk:* Februarra —. (—). — *Juliusra* 11.50 (11.65). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFELÉK.

Dalok.

I.

Síghat az alkony
Méla regéket,
Mámoros rózsák
Illata érhet,
Szálhat a szellő
Langy fuvaltja,
Énnekem öt már
Vissza nem adja!

Éghet a hajnal
Játszi sugára,
Inthet a hársfa
Almatag árnya,
Zsonghat a tónak
Csillanó habja,
Énnekem öt már
Vissza nem adja!

II.

Csillagos éjszaka,
Mámoros álom,
Bánatos árnyadat
Mostan is látom.

Míntha csak omlans
Könnyed árja,
Míntha csak intenél
Legutódjára!

Ennek a mámore
Árad az éjbe,
Ennek a bánata,
Ennek a kéje...

Heroszeg János.

A házasság Kínában.

A házasság Kínában körülményeivel, törvényeivel sokban eltér a nyugati házassági viszonyoktól. A kínai fiatalon házasodik, többnyire még huszadik életévének a betöltése előtt. Elég sokszor fordul elő az is, hogy tizenhat esztendő s fink házaságra lépnek tizenhárom esztendő leányokkal. A szerelemnek a menyey birodalomban alig van köze a házasságkötésekhez, a gyermekek tulajdonán a szülei akarata szerint házasodnak, s az ellen nincs lázongás. Az esküvőnek abban az esztendőben kell megtörténnie, amelyben a mátkapár a nászajándékokat adja egymásnak. Kínában nincsen polgári törvénykönyve, hanem a házasságra vonatkozó utasítások ott olyan az ereje, akár a törvénynek. A kínainak csak egy törvényes felesége lehet, hanem azért asszonyt annyit vehet még mellékesen a háztartásába, amennyi éppen tetszik neki. Eljegyzéseket nem lehet minden különös következmények nélkül felbontani. Ha egy apa a már eljegyzett leányát

másnak igéri oda, akkor hetven bambuszbotot kell elszendnie, s megfelelő kártérítéssel is tartozik, valamint a második nőlegénynek is bűnhődnie kell, ha tudja, hogy a leány volt már mátkasorban. A már kicserélt nászajándékokat ilyenkor a kinostár számára foglalják le. Epp úgy pórul jár az az apa is, aki a fiát lépteti vissza egy eljegyzéstől, hogy hasznosabb párthoz juttassa.

A házasság tilos Kínában olyanok között, akiknek ugyanolyan neve van. Egyenes ágon negyedikig, oldalágon harmadiziglen való rokonok sem házasodhatnak. Nem veheti el senki a sógorját, sőt sógorának a nővérét sem. Aki az ellen vét, nagy büntetéseknek teszi ki magát s a szabályellenesen kötött minden házasság érvénytelen. Száz bambuszbotlítás terhe alatt tilos házasodni a szülőkért való gyászidő letelte előtt. A házasság azonban érvényben marad az ilyen esetben. Kishivatalnok nyolcvan bambuszbotlítás, vagy megfelelő pénzbüntetést zudít magára, ha abból a kerületből házasodik, ahol hivatalnokosodik. Minden kishivatalnok, aki táncosnót, színésznőt vagy muzsikust vesz feleségül, vagy türi, hogy fia ezek közül a megvetett foglalkozású hölgyek közül válasszon feleséget, hatvan bambuszbotlítás, s az így kötött házasság minden esetre érvénytelen.

Az olyan asszonyt, aki férjeért a törvényes terminusig nem visel gyászt, hatvan bambuszbotlítás és egy esztendői száműzetéssel sújtják, s nyolcvan bambuszbotlítás, ha a gyászidő alatt muzsikával vagy más mulatsággal szórakozik. Ha pedig az ilyen asszony férje életében a császártól valami kitüntetést kapott, akkor a száz bambuszbotlítás után egyáltalában férjhez sem mehet már. És még ha a remélt új férj kedvéért is viselte el ezt a büntetést, még sem ér oélt, mert a második házassága föltétlenül érvénytelen.

A házasság mindazokat a jogokat biztosítja az asszonynak, amelyekkel a férje rendelkezik és éppen-egyel nem veti férjének a gyámokodása alá. Kedvére vásárolhat, vagy eladhat, csinálhat adósságot, amennyit csak jól esik és üzleti kötekek férje hozzájárulása nélkül is aláírhat. De azért attól a perctől kezdve, hogy a családi hájlekából férje házába kerül a lány, mégis rabszolga lesz, mert föltétlenül ki van szolgáltatva a férje szüleinek. Helyzete a saját tűzhelyénél is erősen megváltozott, még az étkezéshez sem ülhet egy asztalnál férjével és fiaival.

A férj verheti a feleségét, de ha megsebesíti, vagy megöli, akkor a büntetőtörvény egész szigorúságát megéri. Hanem megváltozott száz bambuszbotlítás, ha azért ölte meg az asszonyt, mert ez a szüleit, vagy nagyszüleit ütötte, vagy káromolta. Az olyan asszonyt, aki a férjét bántalmazza, erősebben büntetik, mint a férjet, aki a feleségét veri. A válásra nézve csaknem azok az okok szerepelhetnek, mint Nyugaton. Kölesönös megegyezéssel is el lehet válni.

— A teleplézett nőörvos. Párisban a Gatte d'Or negyedben lakott évek óta D. ur, akit mindenki mint érdemes orvost ismert. A környékben mindenki tudta, hogy valahol a város közepén klinkája van neki, amelyet a legelőkelőbb társasághoz tartozó hölgyek szoktak fölkeresni, hogy tőle tanácsot kérjenek. Egyszerre azonban kiderült, hogy orvosi praxiszából semmi sem igaz és hogy ő voltaképpen nem más, mint vagyonos ember, akinek azonban megvan az a szenvedélye, hogy asszonyok előtt az orvos szerepét játssza. Maga sem tudja, hogy miként jött erre a gondolatra s már éveken át gyakorolta ezt a mesterséget. Hosszas gyakorlat után végre oly kitűnően tudta szimulálni, hogy orvos, hogy senki sem mert rá gyanakodni. Kurája minden betegséggel szemben egy és ugyanaz volt. Mozgást és sétát rendelt betegének, akit azonban már előzőleg a legnagyobb komolysággal megvizsgált. Néha még maszázst is adott pácienseinek, kik kezelési rendszerétől teljesen el voltak ragadta. Most azonban kibútt róla minden. Egy hölgy, aki nem ment rá oly könnyen a lépre, elmondta a doktor különös gyógy módját férjének, aki viszont a rendőrségnél tett lépéseket. A ravasz legény most már be van csukva.

— A vasut megváltása. Az emberek ma napig már a vasut gyorsaságával sinosenek megelégedve s az egyedül üdvözítő elektromos forgalomtól várják a megváltást, s ezalatt Angolországban csudálatos mód a lassu utazásra kaptak gusztsut. Az igaz, hogy tulajdonos amerikaiak és ausztráliaiak azok, akik Angolországot és Írországot régi divatu kocsikban járkák s így még sem egészen az angoloké a szegény a visszaesésért. Ebben az esztendőben csak tizezer amerikai rendelt helyet az ilyen kocsikon nagy utazásokra. Egész hálózata van már az ilyen forgalomnak az egyes angol vidékeken, a vasut teljes megváltásával. Néhány évvel ezelőtt, amikor egy vállalkozó föl akarta eleveníteni a régi postakocsit, teljesen belebukott a vállalkozásába, mert igen nagyban és kevés üzleti érzékkel vágott bele a dolog. Most azonban a londoni hotel tulajdonosnak jó jövedelmést báj az ilyen élokra berendezett kocsija; s a vidéki fogadósok is mindjobban alkalmazzák az új rendszert. Egy cég csak nemrégiben is egy tuat kocsit rendelt meg egy régi kocsit mintájára, amelynek már csak mint ócska fának és vasnak volt értéke.

— Papiros butorok. Angliáé a dicsőség a legújabb találmányért, nem kellett várni Amerikára. A papiros butorral Angolország ajándékozott meg bennünket. Londonban egész uri lakásokat látnak el már egyes kárpitosok olyan butorokkal, amelyek erős papirosból készültek és meglepően hasonlítanak a valódi urasági butorokhoz. Most már csak az a kérdés, hogy meddig tartanak és mi az áruk.

REGÉNY.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Irtá: RUDYARD KIPLING

(11)

Mutriené egyensulya ellenben gyakran ingadozott, amikor a vonat a sok kanyarodásban kigyóztott, úgy, hogy Tarvinnak sokszor kellett öt megóvnia az eleséstől, míg nem karját a magáéba vonta, hogy azután együtt ingadozzanak a vonat mozgása szerint, miközben ő szétvetett lábakkal igyekezett megtartani az egyensulyát. Így néztek fel őt szakadatlanul a gigási ormokra és falakra, amelyek szinte forogtatban lebegtek és táncoltak a fejük fölött.

Mutriené gyakran kiáltott fel bámulatában és elragadtatásban, ami eleinte az asszonyi léleknek a nagy természeti hatásokon nyilvánuló kitörése volt, csakhamar azonban nyugtalan, féltelmes dühnyögéssé változott. Az ő udvarias felületességét ez a hatalmas látvány megbénította, elnyomta, mint ahogy a halál jelenléte elnémította volna, mindazonáltal nem igazi vágyból ugyan, csak úgy tovább folytatta mégis az ő asszonyi mesterkedéseit Tarvinnal szemben, hanem mikor a vonat a sziklatömbökből a sík földre jutott, megkönnyebbülten sóhajtott fel s utitársát, akit nyilvánvalóan a maga tulajdonának tekintett, hevesen visszavonta a szalonba. Sheriff szóáradata még nem apadt ki ezalatt. Végtelen aradozással magasztalta az elnöknek Topaz előnyeit, az elnök azonban csak szórakozottan hallgatta és unatkozva nézett ki az ablakon.

Amikor a fiatalasszony visszatért ujra, férjének gyöngéden a vállára ütött, s valamint a fülébe sugott, a természetes ur úgy festett, mint valami zavarba jutott emberevő. Tarvin a régi helyét foglalta el az asszony mellett, s azt a parancsot kapta, hogy jól mulattassa, amire készséggel vállalkozott s nyomban beszélni is kezdett egy sikeres expediciójáról, amelyet a hegyvidéken tett. Ezüstöt, amit keresett, nem talált ugyan ez alkalommal, hanem kárpótlásul néhány különösen nagy ametisztre akadt.

— Ugyan! No erről még sokat kell nekem elbeszélnie! Ametiszteket? Igaziakat, eleveneket? Sejtelmem sem volt, hogy Coloradoban ametisztek is vannak.

Szemében csudálatos fény csillogott, valóssággal szenvedélyes vágyódás volt. Tarvin fel fogta ezt a pillantást... Ez volt hát az ő gyöngéje? Nos, ha így van... drágakövekről eleget tudott beszélni, hiszen egyike volt az az ő drága városa "természetes segélyforrásainak." Ha ez öt lebi... elmeselte, akkor reggeltől esthangszóig is el tudott beszélni. Vajjon el lehet-e csábitani ezzel a Központi-Colorado-Californiai Vasutat Topaz felé? Átvillant az agyán, hogy valami nászajándékkal lehetne kedveskedni, megcsillant a szeme előtt egy gyémánt diadém, amelyet a kereskedelmi kamara nyujtana át, de ezt az ostoba ötletet épp oly gyorsan elvetette, mint amilyen hirtelen megszületett. Nem, nem, nyilvános ajándékkal nem lehet boldogulni, itt csak titkos diplomácia volt a helyen, nagyon óvatosnak, nagyon tapintatosnak kellett lenni, egészen nyugodtan és barátilag kellett eljárni, itt-ott halkán kopogtatni, hogy aztán erős fogással lehessen hozzányulni a dologhoz, szóval ez Nicolas Tarvinnak való eset volt, az egyetlen embernek a földön, aki azt elintézheti! Képzletben látta magát, amint átadja polgártársainak a Központi-Colorado-Californiai Vasutat váratlanul nagy fényvel, mint valami fejedelmi adó-

mányozó és látta ezt végrehajtva egyedül ugyanannak a Nicolas Tarvinnak az erejétől és látta magát, mint az ő drága városa jövendő nagyságának a megalapítóját. Látta Ruslert pusztának, elhagyatottnak, látta bizonyos huszonhárom holdas földnek a tulajdonosát mint milliost!

Képelete egy ideig ennek a birtoknál nyugodott meg. Nem egykönnyen szerezte meg azt a pénzt, amivel vásárolta és legvégül is üzlet az üzlet. Egy részét el lehetne adni gépház építésére a Központi Colorado-Californiai Vasutnak, ha meglesz, a többi lakóházak telkél. Ez nem volt kellemetlen álom, de nem ez volt a fődolog, legfőbb álma Topaz volt. Ha igaz az, hogy a Gondviselés akkor küldi mindig a segítséget, amikor legnagyobb szükség van rá és oda, ahol a legjobban méltányolják, akkor ezuttal meg lehetne erősíteni ezt a mondatot.

Most ötlött csak a szemébe, milyen rendkívüli gyűrűket visel Mutriené. Nem volt sok gyűrűje, csak a drágakövek voltak válogatottan szépek. Bátorkodott megcsodálni rengeteg gyémántját a balkezén s arra a fiatal asszony lehozta a gyűrűt újjáról, hogy jobban megnézhesse. Ennek a gyémántnak története van, jegyezte meg. Apja egy színésztől vásárolta, egy tragikus hőstől, aki Denverben, Topekanban és Kansásban türes házak előtt játszott és Omahában végképpen rossz üzleteket csinált. A gyémánt árából a trupp hazá utazhatott. New Yorkba s ez volt nyilván az egyetlen jótétemény, amelyet ez a drágakő a gazdájának csinálhatott. A tragikus hős ugyanis egy játékosból nyerte el, aki szóvalítás közben egy másikat szurt le érte, az az ember pedig, aki az életét vesztette el miatta, nagyon ócsón vette egy tönkrement ékszerészegédőtől.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Lentermelési iskolát Udvarhelymegyében. Hol-lakó Artúr Udvarhelymegye főispánja, mint a megye iparfejlesztő bizottságának elnöke nagyfontosságú akcióit indította a lentermelés meghonosítására. Ebben segítségére van Fűredy Lajos kassai gazdasági szak-tanár, ki az őszön felolvasásokat tartott a vármegye több községében. A lentermelésre a székelyföld talaja rendkívül alkalmas. Katasztrális holdankint 100-130 korona tiszta jövedelem igen könnyen elérhető. A főispán a járási szolgabírók útján felhívást intézett a székely gazdákhöz, hogy ingyen lenmagért folya-módjanak és a bevetendő terület nagyságát jelentsék be. Ez évben is termeltek lent kitünő eredménnyel. Ha elegendő termelés lesz, gyárat állítanak a len fel-dolgozására. Ezt Darányi Ignác földművelésügyi mi-niszter kilátásba is helyezte.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizott-sága tegnap Mattekovits Sándor elnöklésével ülést tartott, amelyen Gelléri Mór igazgató tett jelentést a folyó ügyekről. Az egyesület kobelevelében kezdett élelmiszerkiallítás rendezésére nézve egy bécsi cég tett ajánlatot. A meghallgatott szakértők azonban egyhangulag úgy nyilatkoztak, hogy a kiállításnak magánután való rendezése nem kívánatos. A szentesi ipariskola igazgatósága főként az egyesületet, hogy a budapesti ipartelemek tanulmányozására kiküldendő iskolai növendékeknek tanulmányutjukra nézve tanácsos-al, utbaigazítással támogassa és a növendékek el-helyezésére iránt a főváros tanácsánál közbenjárjon. A bizottság Thék Endre alelnököt bízta meg, hogy a megkereső kérelmének teljesítésére szükséges intéz-kedéseket megtegye. Gróf Lázár István, Kolozs vármegye alispánja, airt az egyesülethez a hazai ipari beszerzési forrásoknak a közgazdasági hatóságok útján és minél szélesebb körben való terjesztése ér-dekében. A bizottság elhatározta, hogy az egyesület kiadásában megjelenő „Hazai beszerzési forrásokat“ készségesen bocsátja a megkereső megyei hatóság rendelkezésére.

A miskolci kereskedelmi és iparkamara ked-den, Radány István királyi tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen az elnök indítványára elhatá-rozták, hogy Nagy Ferenc államtitkár üdvözölni fogja a kamara. A miskolci kereskedelmi kongresszust szeptember 16-17-én tartják meg. Azután a beleg-segélyező pénztárak reformját tárgyaltak. A kamara ebben az ügyben bizottságot küldött ki, amelynek javaslatát némi módosítással elfogadták. Élénk vita volt Miskolc város helypénzeszedési ügyénél. A helypénz új bírloje magas bérösszeget ígért abban a feltételében, hogy a vamsorompónál is szedhet helypénzt. A miniszteri engedély azonban csak a helyszínen engedi meg a helypénzeszedést, miért a bírloje folyamodott, hogy változtassák ezt meg. A miniszter a kérényvit, ame-lyet a város és megye is pártolt, véleményezés vége-t leküldte a kamarához, amelynek kereskedők és iparoszakosztálya a kérelem elutasítását javasolta, mert mindenütt csak a helyszínen szedik a helypénzt és mert a forgalomra káros volna. Az ülés azonban nem fogadta el az osztályok javaslatát, mert a város pénzügyi érdekei forognak szóban. Örvedetes tudomá-sul vették a kereskedelmi miniszter azt a leiratát,

hogy a kamara kérelmére hajlandó azokat a kisipa-rosokat, akik villamos erőt kívánnak használni, a megfelelő gépekkel segíteni. Az autonóm vámtarifa ügyét a végleges szövegezőskor tárgyalják érdem-legesen.

A szerbiai állatbehozatal oszkéntése. A szerb szarvasmarha- és sertés-behozatal ebben az évben összehasonlítva mult évvel tetemesen oszként. A mult hónapban Belgrádon át Budapestre, illetve Kőbányára összesen 293 kocsiarakomány szarvasmar-hát hoztak be, tavaly júniusban pedig 618 kocsi. Junius végéig az idén 1126 kocsiarakomány érkezett a tavalyi 1577 kocsiával szemben. Kisebb, de szintén elég jelentékeny a oszkéntés a szerbiai sertés beho-zatalban. A mult hónapban Kőbányára 149 kocsi, ta-valy júniusban pedig 185 kocsi sertést hoztak be. A folyó év első felében összesen 672, tavaly pedig 779 kocsiarakomány sertést hoztak be. Ellenben a loét báromfi és friss hus kivétel Szerbiából szépen emel-kedett. Ez azonban kizárólag csak Bécsbe irányul és vasutainkat csak átmenetileg érinti. Ezekből a cik-kekből az év első felében Belgrádon át 1846 tonna érkezett a tavalyi 792 tonnával szemben.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Sladek Ferenc kereskedő Wimpassing, Biahitzky I. (Jakab) kereskedő Michowitz, Muschak József kereskedő Reichenberg, Sornig Márton szatócs Völkermarkt, Weinberger Zsigmond kereskedő Napagedi, Schwarz József kereskedő Pozsony, Stolla János kereskedő Budweis, Barabás Szilveszter kereskedő Nagyvárad, Sohr Adolf szabó Bécs.

Szszarak. A kontingens nyersszesz ára Buda-pesten 40 korona pénzben, 40-50 korona áruban. Bécs-ben az irányzat gyengébb. A kontingentált nyers-zesz árja 44 korona pénzben, 44-40 korona áruban.

Borjувásár. 1900. évi július hó 27-ikén. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytár-saságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 929 drb, loét borjú db, bécsi élő borjú db, db, horvát, nö-vendek marha darab, bárány élő darab, loét bárány darab. Arjegyzés azonos tételekből: Ar-jegyzésék. Belföldi élő borjú 44-70 l.-ig, l. r. 71-88 l.-ig, kivételes 92-100 l. 1 kilónkint, loét borjú l.-ig, ll. r. l.-ig, kivét. l. kilónkint, le- vonás nélkül. Bécsi loét borjú l.-ig, l.-ig. Növen-dek marha l.-ig, l.-ig 1 kilónkint, l. r. l.-ig, bárány élő k., loét bárány k., ki-vételes ár k.-ig páronkint, Keeske k.-tól k.-ig. A vásár élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-árakodónál lévő szűkes-fővárosi sertéskon-zumvásár arjegyzése 1900. évi július 27. Készlet 222 darab. Erkezett 733 darab. Összesen 955 darab. — Eladatot 823 darab. Maradt 132 darab. — Napj árak: 120-180 kgr. sulyban 92-94 koronáig, 220-280 kgr. sulyban 94-96 koronáig, 320-380 kgr. sulyban 88-96 k.-ig. Öreg nehéz páronkint 400-500 kilos 88-90 koronáig, Malac 84- korona 100 kilónkint. A vásár élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 27.

Mérsékolt vételkedv következtében nyugodtabb lett ma a hangulat. Forgalomba került 23,000 mé-termáza buza 5 fillérrel alacsonyabb árakon. Jobb minőségű új buzában élénkebb volt a kereslet. Rozsot csak 5 fillér áronedéssel lehetett elhelyezni.

Eladott:

Ó-buza. Tiszavidéki: 850 mm. 78 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77-3 k. 7 K. 45 f. Szegedi: 900 mm. 78 k. 7 K. 50 f., 900 mm. 77 k. 7 K. 50 f. Tolnai: 3200 mm. 74 k. 7 K. 50 f. Erdélyi: 600 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 800 mm. 79-9 k. 7 K. 75 f. Pestmegyevidéki: 200 mm. 79 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 40 f. Bácsági: 1000 mm. 78 k. 7 K. 30 f. Becskerek: 3400 mm. 74-5 k. 7 K. 7 1/2 fillér. Bácskai: 1430 mm. 75-3 k. 7 K. 55 f., 3600 mm. 73 k. 7 K. 10 f. Mohácsi: 2400 mm. 76 k. 7 K. 25 f. Bácsági: 2500 mm. 78 k. 7 K. 65 f. Rozs: 300 mm. 6 K. 60 f., 200 mm. 6 K. 45 f. Zab: 100 mm. 5 K. 50 f., 100 mm. 5 K. 25 f., 100 mm. 5 K. 15 f.

Uj buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80-5 k. 7 K. 70 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 55 f., 500 mm. 79-8 k. 7 K. 55 f., 500 mm. 79-5 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 79-5 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f.

Bácskai: 100 mm. 71-3 k. 7 K. 25 f. Pestmegyei: 300 mm. 80 k. 7 K. 55 f., 400 mm. 79-5 k. 7 K. 60 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 400 mm. 79 k. 7 K. 30 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 30 f.

Bácsági: 200 mm. 80 k. 7 K. 40 f. Tolnai: 100 mm. 76 k. 7 K. 27-1/2 f., 100 mm. 74 k. 7 K. 22 1/2 f.

Mind 3 hónapra. Rozs (új): 200 mm. 6 K. 55 f., 100 mm. 6 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 55 f., 300 mm. 6 K. 60 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készrua hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde bevitelai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with 4 columns: Location, Weight, Price, and another Price. Rows include Tiszavidéki, Fővárosi, Pestvidéki, Bácskai, Bácsági, Borsodi, and Békési.

A T Ű Z

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(59)

Az asszony egyszerűen, biztosan és készen válaszolt:

— Nem hirtelenül. Máris több időt henyé-lek, mint kéne, és rajtam függ az embereimnek egész terhe. Várok, mire elkészül az Apollo szin-háza s mire elvégezz az Ember Diadalát. Addig elmegyek a barbárok közé. Dolgozni fogok a szép cél érdekében. Mennyi pénzre lesz szükség, hogy összevegyük Mikéné aranyholmiját! Keil, hogy a műved színrehozatalánál minden tökéletes és valódi legyen. Akarom, hogy Kasszandra álara nemes anyagból készüljön. És akarom, hogy beteljesedjék a vágyad: az első három napon szabad bemenete legyen a népek az új színházba és egy-egy szabad napja legyen hetenkint. Ez a feladat megaloz arra, hogy el tudj válni tőled. Fut az idő. Legyen mindgyükünk a maga vár-táján, mire az óra üt. En ott leszek. Remélem, hogy meg leszel elégedve a barátáddal. Dolgozni megyek, s ezáltal ez nekem nehezebb föld-adat, mint volt máskor. De te, de te, édes fiam, minő súlyos teher nehezedik terád! Minden erőfeszítést követelünk tőled! Minő nagy dolgot várunk! Oh, hisz tudod...

Élénken, elevenen kezdett beszélni, szinte vidámságot tükrözött a hangja. Annak akart lát-szani, aminek ígért: jó és engedelmes esz-köznek egy genialis hatalom szolgálatában, fér-fias, engedelmes társnőnek. De azért némi meg-hatottság siklott a hangjába. A szünetek hoz-

szuak lettek és bizonytalanul bábált a kezeivel a könyvek és emléktárgyak közt.

— Oh, mindig minden a javadra forduljon! Csak ez fontos. A többi — semmi. Fel a sziv-ekkel!

Hátravetette vad hajfűrtjeit s mindkét kezét barátja felé nyújtotta. Sápadtan, komolyan szoritotta az meg. Az asszony drága szemében újra meglátta a szépség csillogását, amely any-nyira rabul ejtette.

— Szeretlek és hiszek tebenned — szölt. — Rám számíthatsz és én számíthatok rád. Olyasmi fog belőlünk megszületni, ami erősebb az életnél.

Az asszony szölt:

— Valamely melankólia.

Körülötte ott heverték az asztalon az ő ked-vene könyvek, behajtozott lapokkal, egy-egy száritott levéllel vagy virággal. Ott heverték a esőpp apróságok változatos, furesa, értéktelen hol-min: egy baba-láb, egy ezüstből való szivecske, egy elefántcsont doboz, egy mutató nélkül való óra, egy vasból való parányi lámpa, egy peszt-nyomó s egyéb ilyen holmi. Valamennyit valami banafonéle élesztette, megérintette a szerelem vagy a halál ujja, gyöngédségről vagy kegyet-lenségről szöltak, reményről és lehangothságról. Körülötte heverték a kisebb-nagyobb képek, ame-lyek gondolatoikat keltették vagy ábrándozásra indítottak, talányok, egyszerű vonalakkal odave-tett titkos allegóriák.

— Nézd ezt — szölt barátjához s rámuta-tott egy régi nyomatra.

Jól ősmerték mind a kettő. De mind a kettőn följé hajoltak, nézegették. Dürer Alb-rechtnek egyik metszete volt.

Sasszárnyu nagy földi angyal, álom nélkül való lélek, a türelem koronájával ottült a pusztá sziklán, tenyérre haitott fölvel, kezében könyvvel. Kigyó formán összehúzódva feküdt lábainál a hű-séges eb. Mellette állott, szomorú arccal a gyer-mek, táblácskával és íróvesszővel: most írja a

bölcsesség első szavát. És körülötte heverték az emberi tudomány szerszámai, feje felett pedig az Időt mérő nesztelen homokóra pergette szeméit. És a kép mélyen látni lehetett a tengert öbleivel és kikötőivel és világítótornyaival. Csöndesen, nyugodtan, megfőkezetlenül terült el. Alkonyo-dik a nap, kireppen az esti denevér. És ezeket a kikötőket, ezeket a világítótoronyokat, ezeket a városokat amaz álom nélkül való, türelem-től megkoronázott Szellem építette. Ő metszette a tornyokhoz való kötőböcket, ő hasította a fenyőt a hajóderékhoz, ő acélozta a vasat a küz-delemre. Ő készítette az Idő számára a szerszá-mot, amely rendszereti. Ott ült, nem hogy pihen-jen, de hogy tovább elmélkedjék újabb alkotások felett. Merőn nézi az Életet erős szemével, amely-ben szabad lélek ragyog. Minden, ami körülötte vala, esöndet lehelt magából, kivéve egyet: a tűz szava hangzott a kohóból. És a vasszárnyu nagy földi angyal így válaszolt azoknak, akik nála kérdezősködének:

— A nap alkonyodik. A fény, amely az ég-ben születik meg, elhal az égben. És az egyik napnak fénye nem ösméri a következő nap fé-nyét. De egy az éj; árnyéka rajt pihen minden órádn, vaksága megüli mindeneknek szemét, csak azt nem, aki a tüzet szítja, hogy megvilágítsa vele erejét. Én tudom, hogy olyan az élő, mint a holt, olyan az éber, mint az alvó, olyan az ifju, mint az öreg, mert az egyiknek elváltozásá-ból lesz a másik. És minden elváltozásból gyö-nyör és szomorúság fakad. Én tudom, hogy a Mindenségnek harmóniája zürzavarokból van ösz-szealkotva. Tudom, hogy gyöngök és nem vagyok. Látom, mint változik el minden a tűzben. Csak egy dolog van, ami állandó: a bátorságom. Csak azért ülök le, hogy felszerkenjek ismét.

Az ifju átölelte az asszony derekát. És így mentek az ablakhoz és nem szöltak egy szót sem.

(Végo következik.)

Table with columns: Egyéb gabonafélék, Kétsz., 1000 gramm, 1000 gramm. Lists various grain types and their prices.

A határvidéki let folyamán a következő kötések történtek:

Table with columns: Buza októberre, Buza áprilisra, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra (1901.), Repece augusztusra. Lists prices for various crops.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns: Buza októberre, Buza áprilisra, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra (1901.), Repece augusztusra. Lists official closing prices.

Délután fél 5 órákor zárul:

Table with columns: Buza októberre, Buza áprilisra, Rozs októberre, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra (1901.), Zab októberre, Repece augusztusra. Lists closing prices for the afternoon.

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde a tegnapi este német zárlatok partitásával kezdődött s csekély árváltozások mellett megtartotta szilárd álláspontját.

A helyi piac nyugodt volt, kiemelendő azonban, hogy közutai élénk forgalomnak örvendtek s terjedelmes vételek eszközölése folytán árban is jóskán emelkedtek.

A déli tőzsde irányzata elég kedvező és szilárd volt. Közúti vasutak örvendtek nagyobb keresletnek.

A valuták és érevalók változatlanok. Az előtőzsde: kedvező, de nyugodt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 663,50-670.—, Osztrák-Magyar államvasút 659.—-661,50. Közúti 610.—-622.— korona.

A déli tőzsde: tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 689.—-691.—, Osztrák hitelrészvény 667,75-669,75. Osztrák-magyar államvasút 660.—-661,25. Rimamurányi vasúti részvény 517.—-520.—. Közúti vasút 615.—-621.— korona.

Forgalomba került: 4%-os Magyar koronajáradék 90,95-91.—. Magyar általános biztosító társaság részvény 4900.—. Rimamurányi részvény 516.—. Royal szálloda részvény 61.—. Városi villamos vasúti részvény 292.—. Magyar általános hitelbank részvény 687.—. Osztrák hitelrészvény 666,50 korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezon szerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzékbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bányai —, korona, közepesemű —, korona, nagyszemű —, korona. Disznószir: budapesti 54.—-54,50 korona, vidéki —, korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki —, korona, városi 4 darabos 46.—-46,50 korona, 3 darabos 52.—-53.—, korona, füstölt —, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.—-13,50 korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos 16.—-16,50 korona, 85 darabos 20.—-20,50 korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.—-12,50 korona, 100 darabos 50,15-16.—, korona, 85 darabos 19,50-20.—, korona. Szilva: szilvóniai —, korona, szerbiai 18.—-18,50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Bányáértékek erősen javultak. Egyébként üzletlenség stagnáló árfolyamok mellett. Bécs, július 27. (Magyar értékek számla.) 4%-os aranyjárdék 115,80. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.—.

Magyar vasúti kölcsön ezúttal 99,35. Magyar keleti vasúti állami kötvény 117,75. Magyar lezártított és pénzváltóbank 453.—. Rimamurányi vasútrészvény 519.—. Magyar koronajárdék 90,95. 4%-os Magyar földterem. kötvény 90,20. Magyar hitelbank részvény 689.—. Magyar nyeregemény kölcsön sorsjegye 158.—. Kassa-odori vasúti részvény 348.—. Magyar kereskedelmi bank 2596.

Bécs, július 27. (Osztrák értékek számla.) 4%-os papírjárdék 133,75. 4%-os osztrák aranyjárdék 115,60. 1860-iki sorsjegye 97,75. Osztrák hitelrészvény 384.—. Angol-osztrák bank 276,75. Bécsi bankjegyesület 494,50. Osztrák-magyar bank 1703. Déli vasút 108,50. Dunagőzhajózási részvény 745.—. Dohányrészvény 285.—. Császári és királyi arany 114,40. Német bankváltó 118,57. 4%-os ezüst járdék 97,15. Osztrák koronajárdék 97,25. 1884-iki sorsjegye 193.—. Osztrák hitelintézeti részvény 667.—. Unionbank 555,50. Osztrák Länderbank 416.—. Osztrák-magyar államvasút 659.—. Elbavölgyi vasút 463.—. Alpeji bányarészvény 463.—. 80 frankos arany 19,33 Londoni váltóár 242,82. Bécsi Tramway Ltd A. 276.—. Bécsi Tramway Ltd B. 269.—. Lípót költ 404.—. Az irányzat ületleles.

Bécs, július 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 667.— Magyar hitelrészvény 689.—. Angol-Osztrák bank 277.—. Bécsi bank egyesület 494,50. Union bank 456.—. Länderbank 416.— Osztrák-magyar államvasút részvény 659.—. Lombard 108,50. Elbavölgyi vasút 464.—. Északnyugati vasút részv. 455.— Dohányrészvény 286.—. rimamurányi vasúti 516,50. Alpeji bányarészvény 462.—. Májusi járdék 97,50. Magyar koronajárdék 90,95. Török sorsjegyek 105,50. Német birodalmi márká 118,62. Napoleon d'or 19,33.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, július 27. (Tőzsdei tudósítás.) Vállalkozó kedv hiányában a mai tőzsde kizárólag az ultimo-rende-zéssel foglalkozott. Ez alkalommal különösen osztrák értékpapirokban nagy szükséglet mutatkozott és ez, valamint az a körülmény, hogy ma már illetékes helyen is kedvező áru mérlegeltetnek várnak vasúti társulatnak részéről, megszárdított az irányzatot. Különösen bochni és Laura részvények emelkedtek. Vasutak közül transzváli és Prinz Heinrich részvények gyöngültek. A második tőzsdében a tőzsde szinte ületleles volt. Ultimopénz 4%. Magánlo-számlolásoknál 4%.

Berlin, július 27. (Zárlat.) 4%-os papírjárdék —, 4%-os osztrák aranyjárdék 97,50. Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 90,50. Osztrák-magyar államvasút 139,50. Kassa-odori vasút —, Bécsi váltóár 84,25. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.—. Alpeji bányarészvény —, Disconto-Commandit 175,60. Általános villamosüzemi Edison 225,25. Geisenkircheni 193,60. Laura-kohó 215,90. 4%-os ezüstjárdék 96,25. 4%-os magyar aranyjárdék 96,30. Osztrák hitelrészvény 207,80. Déli vasút 25,25. Károlyi Lajos vasút —, Orosz bankjegy 216,05. 4%-os új orosz kölcsön 97,40. Török dohányrészvény —, Olasz járdék 93.—. Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 147,60. Harpeni 186,75. Az irányzat csendes.

Berlin, július 27. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyzetesalkos magyar aranyjárdék 96,30. Magyar koronajárdék 90,50. Osztrák hitelrészvény 207,80. Osztrák-magyar államvasút 139,50. Déli vasút 25,30. Északnyugati vasút —, Elbavölgyi vasút —, Orosz bankjegy készpénz 216,05. Buschtiehradi —, Orosz bankjegy —, (Ultimo.) Lombard 4%.

Hamburg, július 27. (Zárlat.) 4%-os ezüstjárdék 96,10. 1860. sorsjegye 130.—. Déli vasút 25.—, 4%-os osztrák aranyjárdék 97,75. Osztrák hitelrészvény 207,40. Osztrák-magyar államvasút 139,25. Olasz járdék 92,75. 4%-os magyar aranyjárdék 96,10. Az irányzat gyöngült.

Frankfurt, július 27. (Zárlat.) 4%-os papírjárdék 96,50. 4%-os osztrák aranyjárdék 97,35. Magyar koronajárdék 90,65. Osztrák-magyar bank 120,50. Déli vasút 25,30. Elbavölgyi vasút —, Londoni váltóár 204,70. Bécsi bankjegyesület 123,60. Villamos részvény 137,50. 96%-os magyar aranykölcsön 76,80. 4%-os ezüstjárdék 96,25. 4%-os magyar aranyjárdék 96,40. Osztrák hitelrészvény 208.—, Osztrák-magyar államvasút 139.—, Északny. vasút —, Bécsi váltóár 84,25. Párisi váltóár 81,45. Unionbank —, Alpeji bányarészvény 224,50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 27. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 207,75. Osztrák-magyar államvasút 139,25. Déli vasút —, Osztrák aranyjárdék —, Olasz járdék 92,90. Laura-kohó 214,10. Harpeni 185,60. Discont —, Alpeji —, Bécsi bankjegyesület —, Az irányzat csendes.

Páris, július 27. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —, 4%-os osztrák aranyjárdék 97.—, Osztrák Länderbank —, 3%-os francia járdék 99,95. Ottomanbank 527.—, 3 1/2%-os francia járdék 102,45. Alpeji bányá részvény —, Déli vasút —, 4%-os magyar aranyjárdék 95,90. Párisi bankrészvény 10,22 Olasz járdék 91,75. Francia törleszt. járdék —, Osztrák földhitelintézeti részvény —, Török dohányrészvény 311.—. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 27. A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Oreg közep (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 94-95 — fillérig. Fialat közep (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 92-94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 93 — 94 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közep (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) — könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (staeh). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 300 kilogramm felüli súlyban) 95 — 96 fillérig. — Közep (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 93 — 94 fillérig.

Sertéslelés szám: 1900. júl. hó 25. napján volt készlet 43.516 darab, 1900. július hó 26. napján felhajtott 354 darab, 1900. évi július 26. napján elszállított 501 darab, 1900. július hó 27. napjára maradt készletben 43.369 darab.

Napirend.

Naptdr. Szombat, július 28. — Római katolikus: Ince pp. — Protestáns: Ince. — Görög-orosz: (július 15.) Quirik. — Zsidó: Ab. 2. S. Mat. Mas. — A nap két 4 óra 17 percek. — Nyugszik 7 óra 22 percek. — A hold két 6 óra 22 percek reggel. — Nyugszik 7 óra 49 percek délután.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15.) nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi társi 1 korona belépő-díj mellett meglekinthető. Országos Képtár zárt. Az új országos képtárépítészterv meglekinthető délelőtt 10-1 óráig 1 korona belépődíj mellett. Állandó művészi a városi galériák múcsarnokban nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum zárva. Egyetem irodáját az Utóúton, nyitva délelőtt 8-12 óráig és délután 2-6 óráig. Meszgaszdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. e. 9-1 óráig. Földtani múzeum (Stefánia-ut 14. sz.) nyitva délelőtt 10-1 óráig Belvédium 1 korona. Az összes könyvtárak zárva vannak. Magyar Kereskedelmi Múzeum, Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl, a városi galériai iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külügyi (kirendeltségek központi üzletvezetőség Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, július 27.

A légnyomás maximum keletebbre húzódtól és kiszorította a depressziót, míg egy másik depresszió körvonala a biseyai tengert érintik. Az időjárás az északi-keleti depresszió kivételével az egész kontinensen — s így nálunk is — derült, száraz és szokatlanul meleg.

Budapestben ma délelőtt a hőmérő 33°1 C°-ig emelkedett (ily magas hőmérsékletet itt 1894. július óta nem jegyeztek).

Küldés: Meleg idő várható, helyenkint zivatarokkal.

Table with columns: July 27, July 28, July 29. Lists various locations and their corresponding prices or exchange rates.

Advertisement for 'KÉZMUNKÁK' (Handmade Goods) by BÉRCZI D. SÁNDOR. Includes a logo with a hand holding a needle and text describing handmade goods and a bank advertisement for 'Pénzkölcsön' (Money Loan) by SCHÖN ARMIN.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Szombat, 1900. július hó 28-án.

A csodaember.

(Rabbi Josefmann.)

Daljáték 4 felvonásban. Irtó Goldfaden Ábrahám. Magyar színpad átdolgozta Kövessy Albert. A verset írta Makai Emil. Kezdeté 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Szombat, 1900. július hó 28-án.

Márkus Emília vendégfellépéssel:

Dóra.

Színmű 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1900. július hó 28-án.

Sziklai Szeréna k. a. mint vendég.

A madarász.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Zeller Károly.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.

Ma szombat, július 28-án.

Belépő díj 50 kr.

Nápolyi karnevál.

Tréfás ünnepély:

az összes artisták közreműködésével.

Jelmez és díszfelvonással.

Nagy Varieté előadás.

Little Tich új műsorral stb.

Szenzáció!

Szenzáció!

A bur kőtáncosok

bámulatos produkció!

2 ingyen színelőadás 8 és 9 órakor.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 1/8-kor. Az előadás kezdete 1/9-kor.

A Mulató 16-ra szellőztetve van.

Mérsékelt nyári időny helyekkel.

Hatásos siker a szenzációs júliusi műsornak.

Joe Frank Jakson

árdekes amerikai Polo bicikli játékosok, (játékuk Trans-

val és angol.)

The Martens német ének négyes.

Jeunesse Dorée-csoport

női trombitás-csoport (10 hölgy).

BERGER TESTVÉREK

szájharmoska művezek, madár- és állathangutánzók,

Felső bajorországi táncosok.

Les Sor Borbon's

színelő énekes és táncosok.

Ugymint fellépte az összes újonnan

szerződött művészeknek.

Jegyek elővetelben kaphatók Weiss A. dohány nagy-

tőzsdé, Karoly-körút 26. és a Mulató nappali pénz-

táránál.

Minden budapesti lakos legyen egy kirándulást

Visegrád-ra

Papp József „Mátyás királyhoz” című és legjobb hírnöknek örvendő vendéglőjében kiváló magyar konyha lesz vezetve. Valódi magyar hamisítatlan borok és kitudó kőbányai sör, igen mérsékelt árak. A közlekedés úgy hajóval mint vasúttal törékeny és rendkívül olcsó és kényelmes. Minden vasár- és ünnepnapon katonai hangverseny. Gyors és figyelmes kiszolgálás. Nagyobb társaságok kedvezményes árakban részesülnek.

BUDAPEST.

BUDAPEST.

Dr. Málnai Mihályné-Silbermann Anna

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete

VI. Gyár-utca 3.

Az intézet 1900. augusztus hó 1-én a Teréz-körút

39. sz. l. emel. levő tágas helyiségekbe helyezte

át. — Az intézet áll. nyilvánossági joggal fel-

ruházott 4 elemi, 4 poigári és 4 továbbképző

osztályból. Az intézet növendékei benlakók, egész

vagy félnapra bejárók. Kívánatra bővebb felvilá-

gosítást nyújt és prospektust küld az igazgatóság

Dr. Málnai Mihály.

Butor

készpénzért vagy

részlet-

fizetésre

legelősebben

FUCHS

BŐDOG-nál

BUDAPEST,

József-körút 26.

Képes árjegyek ingyen

és bérmentes.

Dr. Renner vizgyógyintézete

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 33 év óta áll fenn, most teljesen új alakítva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett föl, főleg bejáró betegek számára.

Alkalmazásban levő gyógyeszközök:

A sudományos vizgyógyászat összes eljárásai, masszáz, villám- és fényfürdő (elbiztosítók), az elektroforézis minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektrotermo masszáz), hűtőkészülékek (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nauhelmi eljárás, szivhajosok számára). Kezelés a láz, a vécium, a különböző ideg- és gerincbajok, ideges gyöngöcségi állapotok: álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek rugalmasága, idült izületi és izomszövet. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelték.

1077. szám. 1900.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Bégacsatorna „Csurgó” nyílásának mozgógáttal való elzárásához fogantatosítandó munkálatoknak vállalati uton leendő biztosítása céljából

folyó évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor

a temesvári m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségeiben nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlkozni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen kiállított és az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött napon d. e. 9 1/2 óráig a nevezett hivatalhoz nyújtsák be.

Ezen szóban forgó munkára vonatkozó tervezet, valamint ezen munkát szabályozó általános és részletes vállalati feltételek a nevezett hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Temesvárrott, 1900. évi július hó 18-án.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Zombori m. kir. folyammérnöki hivatal.

1003/1900 sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. Miniszter úr Ö Nagyméltósága f. évi július hó 14-én 47977. szám alatt kelt magas rendeletével a darázi dunai zárógát helyreállítási, valamint a gombosi Dunapartnak folytatólágos biztosítási munkálatának a f. évben leendő végrehajtását engedélyezvén, a darázi zárógát helyreállítási munkálatánál a következő munkáknak, illetőleg szállításoknak:

I. 425.3 köbméter földmunkának, 2057.04 köbméter első osztályú és 1881.36 köbméter másodosztályú kőanyag szállításának és beépítésének

II. 5350 kéve rőzseanyag szállításának, továbbá a gombosi Dunapartnak folytatólágos biztosítási munkálatánál a következő munkáknak és szállításoknak:

III. 7182.0 köbméter földmunkának 2796.0 köbméterelső osztályú és 10116.0 köbméter másodosztályú kőanyag szállításának és beépítésének, végül

IV. 75000 kéve rőzseanyag szállításának vállalati uton való biztosítására a zombori m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében f. évi augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az I., II., III. és IV. alatt felsorolt munkákra, illetve szállításokra az ajánlatok külön-külön teendők. A szabályszerűen kiállított ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának valamely m. kir. adóhivatalnál bánatpénz gyanánt történt letételét igazoló elismervény is csatolandó, a jelzett napon és időben a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalhoz nyújthatók be.

A vállalatokat szabályozó általános és részletes feltételek, tervek, szerződési és ajánlati minták, valamint egyéb tájékoztató adatok a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1900. évi július hó 19-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

57941. II-2-a.

Hirdetés.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok repaszeszgyártási üzeméhez az 1900/1. évi campagneban szükséges mintegy

800 métermázsa kénsav és
150 „ repceolajjal

szállításának biztosítása végett a nevezett ménésbirtok igazgatóságánál

1900. augusztus hó 10-én

ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, melyre az érdeklődők egy koronás bélyeggel és 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt s „ajánlat { kénsav olajjal } szállítására” felirattal megjelölt ajánlataikat a mondott nap délelőtti 10 óráig a ménésbirtok igazgatóságánál nyújthatják be.

A részletes feltételeket nevezett igazgatóság kívánatra díjmentesen megküldi.

Budapest, 1900. július hó 17.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kört 18. szám.

Minden azo egyzesed beküldés postai beutakból 4 fill. Vastagabb beutakból 8 fillér.

Levélbeli tudakozásra nagyon szorgalmasan csak a válaszra szükséges belyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatalal mindig közölni kell.

Apró hirdetőseket

Budapesti irókban és eredeti nyelvi munkák megadására...
Breuer névker dohányszőzése, Tereb-kört 54. szám alatt.
Engelmann Mór gyorsírónyomda, IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.
Franka Pál könyvkereskedő, IV. ker., Csiznyak-fő utca 16. szám.
Jambrikovits dohányszőzése, eresei-utca 50. (Takarek-p. épület)
Kernberg Rozália dohányszőzése, VIII. ker., Múzeum-kört 18. szám.
Nemesi Nagel Ottó könyvkereskedő, Múzeum-kört 2. szám. (Nemzeti Színház hátsója)
Nemetsch A. J. uszák-áruháza, Petőfi-tér 3. szám.
Rohenczi Ilona dohányszőzése, Andrassy-utca 48. szám.
Szántó Mór dohányszőzése, IV. ker., Kocsaközi-utca 4. szám.
Sopronyi V. dohányszőzése, VIII. ker., Kerepesi-utca 1. szám.
Tóli Lajos könyvkereskedő, II. ker., Fő-utca 2. szám alatt.
Zsigler és Kálmán zománckereskedők, Andrassy-utca 4. szám alatt.
Benda József, Andrassy-utca 50.
Dentsch Mikszáné, Andrassy-utca 3.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Blockner J. hirdetői iroda, IV. ker., Süttő-utca 6. szám.
Heckner Stern hirdetői iroda, V. ker., Fehérvári-utca 4. szám.
Eisner J. D. hirdetői iroda, IV. ker., Zsidó-utca 7. szám.
Goldberger A. V. hirdetői iroda, IV. ker., Váci-utca 9. szám.
Haasenstein és Vogler hirdetői iroda, V. ker., Dorottya-utca 9. szám.
Leopold Gyula hirdetői iroda, VII. ker., Erzsébet-kört 14.
Mosse Rudolf hirdetői iroda, VII. ker., Károly-kört 9. sz.
Schwarcz József hirdetői iroda, V. ker., Marokói-utca 4. sz.
Tenezer Gyula hirdetői iroda, IV. ker., Szeretők-utca 8. szám.
Goldgruber Mór könyvkereskedő, Buda II., Fő-utca 7. szám.
Minden apró hirdetés, melyet itt este 6 óráig feladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.

Azok az apró hirdetések

is belyegmentesek.
Kicsi asszony! Draga sorral megkaptam. Vigyázzok rájuk, mint életem legédesebb, legdrágább titkára. Nyugodt lehet, jó helyen vannak. Ugy szeretnék irni de belenyugsom mindenbe, csak én irjon. Kitartást önt belém, impulzus minden levele a cél felé. És irjon mindent, a mit érez, gondol, szeretzen magának megkönyömbésszel, nekem pedig vegtellen boldogságot. A mamáról irjon okvetlen. Születésnapjára fogadj legjobb kívánságait az Önt ezerszer csókó legihűbb barátjának. 6645

Nihil

Mindenem! Te vagy egyedüli gondolatom, boldogságom és reményem. A szerelmem istenítő gyönyörrel ölelek diágnám és ezer égő csókjal olvasztom lelkemet a tiedhez. Megöl a vágy utánad. Mikor látlak a fővárosban. 6655

G. I. G.

Levélét megkaptam. Csak vártam mikor ad magáról életjelt. Hogy van? Látni vágyom, jójón. Nagyon? 6646

Heró

levele van a főpostán. S. A. 6649

Pétek.

Gondoskodjék, hogy megszéllt fontos levél most ott elkészüljön, mert ugy hallom, „török”, rokonaim most jönnek haza. Nekem csakugyan nem ir, már látom, hogy egy picit sem szeret, maga „ifjabb”. Én nagyon szeretem — csokolom. Majom. 6657

Junius 8.

Édes szeretett jó kis anyuskáim! Boldog, végzetlen boldog vagyok, hogy láthatalak, sokkal könnyebben viselem most nehez sorsomat, de azért még most is nagyon szenvedek, és nehezen várom a megváltást. Figyelmeztetek édes anyus ezen uton is, hogy semmiféle meghosszabbításba bele nem egyezzem, és hogy okvetlenül haza kell jönnöm, mihelyt a kikötött terminus elmúlt. Ma kézhezvett kedves leveled kielégített, és ha megpedig, hogy mindig így irsz, el akarom felejtetni, mily mélyen bántott, hogy kívánságomnak nem akarsz eleget tenni. Az én szerelmem végzetlen, határát nem ismer, nagyon fáj tehát, hogy te az érzelmeid határok közé szoritottad. A mielőbbi viszontlátás reményében forrón ölel és még forróbban csókol há Csacsi. 6634

Házassági

ajánlat. Intelligens fiatal ember, 32 éves, körjegyző, ki egyuttal tekintélyes földbirtokos is, ismeretes hiányában ez uton óhajj nősülni 20—26 éves korban levő, jó családból származó ág. hitv. evang. vallású hajadonnal, kinek 24000 for. hozományja van. Csakis komoly, teljes nével és arcképpel ellátott ajánlatokat veszek figyelembe. Arcképek 48 órán belül visszaküldendők. Diskrécióval becsületes dolog. Cim a kiadóhivatalban megteudható. 6638

Szülők figyelmébe

Intell. ir. fiatalember, ki egy fővárosi részvény-társaság technikai vezetője, mely állást évek óta a legnagyobb megelégedéssel betölti, 2400 kor. fix fizetés és maöskillet-ményekkel, ismeretség hiányában ezen a már nem szakatlan uton óhaj megváltozól ille nével uton irni. Csakis teljes cim-mel ellátott ajánlatokat veszek figyelembe. Arcképek 48 órán belül visszaküldendők. Diskrécióval becsületes dolog. Cim a kiadóhivatalban megteudható. 6638

KERESLET.

Üzletvezető keresetk egy elsörangú vidéki fűszer- és csemegetés részére havonta 35 forint fix fizetés és teljes állással csakis nőtlen keresztény 30 év körüli komolyabb szakember, ki önállóan működni képes, ajánlatokkét Niemetz Gyula üzetek adásvételi irodájánál Budapesten, József-kört 22.

Egy ügyes

mamsell azonnal felvételt kérek Heksch Hermin nőiákalp divatárú üzletben, Király-utca 38. sz.

Mütermes

kisebbszerű, esetleg egy-két nagy világos szoba keresték fiatal festő részére. Damjanich-ut. 41. II. 34. 3049

Tartalékos

katonák, kik a magyar és német nyelvet bírják és tényleges irodai szolgálatra kedvük van; adják be — szolgálati idejük rövid leírása mellett — címteket „tovább szolgáló” jelleg alatt e lap kiadóhivatalában. 6639

Kerések

szérsény igényű ir. bonnet, vagy nevelőnőt 3 elemista gyermek mellé, ki héberben is jártas és kézimunkát tud. Fizetés havi 10 frt. és teljes ellátás. Cim. a kiadóhivatalban. 6650

Kerések szérsény

igényű kintünöz tanuló végzett jogász, kivel az első államtudományi szigorlatra elkészülhetnek. Ajánlatokat: „Vaszorgalom” címen Schwarz József hirdetői irodáján, Marokkai-utca tovább bit. 6656

Idősebb

intelligens tanítóné, előkelő családnál állást keres, megkeresésék Fischer I. D. Zsidó-utca 7. inf. zendők. 6644

Okleveles

szérsény divány, asztal, börszek, irósasztal, aranytűkőr, remek szalanganitúra barmulatos olesón eladó. Gyár-utca 25. kárpitosmesternél. 6601

Kérekpár

árverésből hallatlan olesón eladó Liebschütz fűszerüzlet Hernád-ut. 27. 6653

Mérték után

készíték remek szabású ur öltönyöket csak is valódi gyapjú szövettmáradékokból 16 frt alatt Seiler R. férfi szabó Budapest, Dohány-utca 92. Vidékre minták mérték utatisással bérmentve. 6655

Szatéciszület

fővárosi legelőnekbe helyen, csinosan berendezve, igen jömenetelő, melynek jövedelméből bárki is, bármily nagy családdal biztos megélhetést talál, bárkinék is igen melegen és lelkiismeretesen merem megvételre ajánlani, barmulatos olesón és sürgösen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzetek adásvételi ügynökségénél József-kört 22. sz. 2993.

Hamisítatlan

Magyarról bört 18 frtől 22 frt renddelhetü Deutsch A. Aradon, Deák Ferenc-utca 3. sz. 6453

Zongora

Bösendorfer-féle, átjátszott Mignon zongora, majdnem uj. pianino, fekete fában majdnem uj. harmonium használt 14 változattal; Uj zongorák és pianok, csakis kintünöz gyártmányokból, olesón, Kohn Albert-nél, Kigó-utca 6. sz.

Butor

nagyon olesón eladó, néhány kintünöz baló-és ebédülsozba, szalonok, egyes ágnyak, szekrények, divánok, asztalok, zékek stb. Teréz-kört 26. az udvarban jobbra.

Fiatal francia

bonnek, 150 frt évi fizetés 2 évi szerződéssel és uti költségek Franciászaból állást keresnek azonnali belépésre, Pfeiffer Ferenc ügynöksége által Budapest, Hársfa-utca 42. 6658

Okleveles

nevelő, kintünöz ajánlatokkal házinevelőlől ajánlatok elemi, gymnasiumi tanulókhoz. Nyelvekben jártas. Cim „Paedagogus” Terezo-va, via Barcs. 6637

Elegansan

butorozott, különbjártoruzott, különbejáratu zörp nagy szoba 1 vagy 2 ur részére nagyon olesón azonnali eladó. Dessewffy-utca 25. I. em. 21.

Kiadó szoba.

A Kerepesi-uton a Népszínház szomszédságában, egy ujjonnan berendezett tisztá, világos, kétalakos utcai szoba, külön bejáratú a lépcsőházból, tágas és ósazonavál, jutányosan kiadó. Kerepesi-utca 34. III. em. ajtó 20.

Nyolevan frtért

eladó egy teljes ó-német házlozba berendezés jó karban, fehér márvány lapokkal. Vörösmáry-utca 75. II. 15. 6648

Kisipsten

kis családi ház kerttel azonnali eladó, ért-kezi Budapestben, Neifejts-ut. 59. házfelügyelőnél. 6652

Trümo tükör,

szérsény divány, asztal, börszek, irósasztal, aranytűkőr, remek szalanganitúra barmulatos olesón eladó. Gyár-utca 25. kárpitosmesternél. 6601

Kérekpár

árverésből hallatlan olesón eladó Liebschütz fűszerüzlet Hernád-ut. 27. 6653

Mérték után

készíték remek szabású ur öltönyöket csak is valódi gyapjú szövettmáradékokból 16 frt alatt Seiler R. férfi szabó Budapest, Dohány-utca 92. Vidékre minták mérték utatisással bérmentve. 6655

Két szép szoba

elegansan butorozva, külön bejáratú és egymásba átjáratú egy gyermektele családnl az Andrassy-ut és nyugoti pályaudvar közelében azonnali kiadó. Teréz-kört 35. II. 32.

Emlékeknek,

ajánléknak kiválóan alkalmas. Egy életnagyságu nagyított fénykép bármily fénykép után művészesen elkészítetek, megjelölésnek ajándéknak néz, név, születésnapra legalkalmasabb, miután egy ily nagyságú nemcsak pillanatra, hanem örök időkre illő szobadisz is, a legszébb és örök emlék kedves hálottainkrol a fénykép sérletlenül visszaadatik, a hű másolatát kereskedem, a vidéki rendeléseket a postason eszközölöm. Grosz József, VI. Próféta-utca 5. 3011

Szönyegdiván

6 fotellel, szobaszönyeg, Cimbalon, tükör és egyes butoráruk, azonnali eladó. Király-utca 102. ajtó 2. 6610

Kitünöz

ostepokk 5 kilos postacsomagokban bérmentve szállít 8 koronáért Duchay János ga. dásága, Blatinácán, Turóc-megy. A nem tetsző Áru visszavéttetik. 6611

Uti versenygép

egész uj Reithoffer-tömlökkel, elutasás miatt nagyon olesón eladó. Kerepesi-utca 81. II. 10.

Varrógép

eredeti Singer, hallatlan olesón eladó. Láng kerékpárüzlet József-kört 41. 6654

Butor

alkalmi eladás! Fabutorok, valamint kárpitos-butorok, késszpézért olesón eladatlak VII. Erzsébet-kört 23. földszint a 16 2. 6634

Ölesó lakás kiadó!

2 szoba, konyha, esetleg 1 szoba és konyha. Bővebbet Kertész Pál divatkereskedésében Kerepesi-utca 44. a Népszínházszemben. 3045

1020 hold

Nógrádmeve kastély, diszkert, gazdag felszereléssel 130.000 forintért eladó. Válaszbélyeg. Kuchta, Tiszolc. 6606

2160 hold

Erdély Fejéregyháza történeti hely kastély, park 320.000 forintért eladó, kástélyi fényképe küldhető, válaszbélyeg Kuchta Tiszolc. 6607

Elegansan

butorozott szoba olesón kiadó. Linzergyáralszomban, kapuszám 17. 6640

Tartósan

készített bicikli kosár, a mely a biciklinek egy ott-hon való biztos eltartására, mint különösen utazás alkalmat eszköznek bizonyított — kapható 15 koronáért Szekeres Jánosnál Gálócson. (Nyitra). Ugyanitt megrendelhető csinos kiállítású gyümölcs-és szőlőkosarak 20 drbonként 8 koronáért, a pénz előleges beklüldése vagy utánvét mellett. 6552

10 drb

képes levelezőlapot fénykép után vagy felvétellel együtt 3 frtért készíttel az „Excelsior” fényárda Budapest, Andrassy-ut 29. Ugyanott amatőrök részére mindennemű munkálakok készíttetnek. 6644

Két szép szoba

elegansan butorozva, külön bejáratú és egymásba átjáratú egy gyermektele családnl az Andrassy-ut és nyugoti pályaudvar közelében azonnali kiadó. Teréz-kört 35. II. 32.

Emlékeknek,

ajánléknak kiválóan alkalmas. Egy életnagyságu nagyított fénykép bármily fénykép után művészesen elkészítetek, megjelölésnek ajándéknak néz, név, születésnapra legalkalmasabb, miután egy ily nagyságú nemcsak pillanatra, hanem örök időkre illő szobadisz is, a legszébb és örök emlék kedves hálottainkrol a fénykép sérletlenül visszaadatik, a hű másolatát kereskedem, a vidéki rendeléseket a postason eszközölöm. Grosz József, VI. Próféta-utca 5. 3011

Szönyegdiván

6 fotellel, szobaszönyeg, Cimbalon, tükör és egyes butoráruk, azonnali eladó. Király-utca 102. ajtó 2. 6610

Kitünöz

ostepokk 5 kilos postacsomagokban bérmentve szállít 8 koronáért Duchay János ga. dásága, Blatinácán, Turóc-megy. A nem tetsző Áru visszavéttetik. 6611

Uti versenygép

egész uj Reithoffer-tömlökkel, elutasás miatt nagyon olesón eladó. Kerepesi-utca 81. II. 10.

Vasalt veder

eladás fejér 33, rocska 33. veresvénny 75 forint 100 darab. Kuchta Tiszolc. 6608

Kerékpár

majdnem uj, betegség miatt olesón eladó. Régi posta-utca 4. III. em. 14. 3031

Hársfa-utca 36.

ölső emeleten lakás (3 utcai, egy udvari szoba, alkóv, előszoba, konyha stb.) augusztus elsejére olesón kiadó. 3046

Szöllőtelek

Szt. Mihályon 292 □-öl melyre 110 frtot befiztettem, egy használt de jó bicikliért elcsérelődtem. Cim Erzsébet-kört 42. III. em. 20. 3043

Párisba utazók

figyelmébe! Nélkülözhetetlen mindszoknak, akik a párisi kiállításra utaznak: Páris és az 1900-iki világiállítás. Irta Strausz Adolf. Ara csinos vászonkötésben a kiállítás térképével együtt 3 kor. Pontos, megbízható utmutató egy Párisban, mint a világiállításban. Kapható: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében Budapestben, VI., Andrassy-ut 21. szám.

Varga Pál

cimbalomgyártónál megjelent Cimbalon iskolából egy hét alatt tanító segélye nélkül megtanulhat cimbalmozni bárki, melyet üzletben vásárol cimbalomhoz ingyen adok. Cimbalomképek ingyen árják az ingyen. Budapest, VIII. Róck Szilárd-utca 3.

Legmagasabb

előlegek értékpapirokra és sorsjegyekre. Másból elizalosított sorsjegyek kiváltatlak és azokra, magasabb kölcsön adatik, vagy a napi árfolyam szerint megvételnek és ugyanazon sorsjegyek csekély havi részlettel ellen visszavethetők.

FLEISSIG SÁNDOR

bank és váltó-üzlete Budapest, VII. Erzsébet-kört 2. szám. (Kerepesi-utca sarkán.)

Zefir-bluzok . . . frt 2.90

Selyem-bluzok . . . 6.90

Pözl Kálmán-nál

Budapest, IV. Váci-utca 6. (Nagy Kristófhoz.)

Faimitációs Levelező-Lap

csokorral (615-virág) több mintában 1 drb 25 kr., 5 drb 1 frt 10 kr. Az összeg előzetes beklüldése ellenében bérmentve küldi meg a „Budapesti Napló” kiadóhivatala József-kört 18.

A hóhér kötele.

Regény. Petöfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Szolid árak.

Mautner

Henrik

butorszállítási és beraktározási vállalat BUDAPEST, VIII. József-kört 21. Száraz raktárak.

Nevelőnök

magyar-és idegen nemzetiségűk, zenében, nyelvekben képzetők, gyorskérésűek, honnekt elhelyeztetnek szv. Nietsché Gerson Anna Al-tud Budapest, Erzsébet-kört 52.

Zálogházi

cédulákat veszek. Eladok 13 lasos ezüst evőkezeleket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartók, háltaékat, tállékat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkezeleket 138 frtől kezdve, és választék mindennemű ezüst műtőves tárgyakban, arany férfilaok köllögövel, grammja 35 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 król, tula remontrórák 6 frt. Grünberger Ármn Béla örököse Budapestben, IV. Városház-ter 9. Lem. 23. Harisbázar. Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen. Részletfizetésre is.

Butorok

lakásba, előszobába, konyhába, boltberendezések és minden asztalosmunkák jó kivitelben legolcsóbban megrendelhetők 3616

Ligeti asztalosnál,

VIII., Német-ut. 11.

4 3/4 kiló kávé

bérmentve utánvétellel vagy előre fizetve, jóállás az Áru jószágért. Afrikai mocha, gyöngyöz. K. 7/20 Sentes. Kávénl. Ha. 7/20 Salvador, zöid 8/20 Caylon, kékeszöid különleges finom 8/80 Aranyka, sötétzöldkúln- leges finom 8/20 Gyöngykávé, nagy, finom 10/30 Arab mocha, legf. áom 13/20 Árjegyzék vámtarifával ingyen.

Ettlinger & Co., Hamburg.

BUTOROK

úgy készpénzért mint, részletfizetésre a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű legjutányosabban Ehrentren és Fuchs testvéreknl, BUDAPEST, VI., Teréz-kört 8. Andrassy-ut közelében. Képes árjegyzék ingyen.